ASYANIN
Üstünlüğü ve Düşkünlüğü
(AVRUPANIN İKBALİ)
...le Osmanlı İmparatorluğunun yükseliş ...lçalışı en büyük mevki tutan bu kitab, Türk münevverinin dikkatle okuyacağı ...serdir. Yeni çıkmıştır. Tevzi yeri Cum...yet Matbaası ve Ankara caddesinde ...niversite Kitabevidir. Fiatı 100 kuruş.

Cumhuriyet

18 inci yıl sayı: 6261

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı 24299 - 24290

Cuma 23 İkincikânun 1942

ADOLF HİTLER
KAVGAM
Tercüme:
HÜSEYİN CAHİD YALÇIN
İkinci basımı çıktı. Cildi ...dır.
AHMED HALİD KİTABEVİ

İDARE

Şeker fiatlarına yeni zamlar yapıldı

Küb şekerin kilosuna 62, kristaline 5 kuruş ilâve edildi, satışlar bu sabahtan itibaren serbesttir

Ankara 22 (a.a.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

1 — 23/1/1942 cuma sabahından itibaren küp şeker fiatına kiloda 62 ve kristal şeker fiatına da kiloda 45 kuruş zammedilmiş ve şeker satışına müsaade olunmuştur.

2 — Perakende satışlarda, azamî satış miktarı bir kilodur. Topdancılar satışlarını ancak şeker ticaretile meşgul olanlarla şekeri, imalâtında iptidaî madde olarak kullanan hakikî ve hükmî şahıslara ve devlet daire ve müesseselerine, mekteb, hastane gibi umumî veya menafii umumiyeye hâdim müesseselere yapılabilirler. Şu kadar ki bunlar da toptan aldıkları şekerleri yalnız kendi iş ve ihtiyaçlarında kullanmağa mecbur olup başkalarına devredemezler ve satamazlar.

İcra Vekilleri Heyeti

Ankara 22 (a.a.) — İcra Vekilleri Heyeti, bugün saat 15.30 da Başvekâlette Başvekil Dr. Refik Saydamın riyasetinde mutad toplantısını yapmıştır.

Zam kanununa girecek memurlar

Ankara 22 (Telefonla) — Meclis Bütçe encümeni maaşlara zam yapan kanunun, Parti teşkilâtı memurlarile hayır cemiyetleri memurlarına da teşmiline karar vermiştir.

Şeker üzerindeki tedbir

...karıki izahlardan anlaşı...n hakikat şudur: Şekeri ...raz az ve biraz da pahalı ...yeceğiz. Fakat bunu böyle ...parken memleketin hem ...conomik hayatını, hem se...met ve emniyetini ko...yan dörtbaşı mamur bir ...dbire iştirak etmekte ol...ğumuzu düşünerek mem...n ve müftehir olacağız.

Bu yıl şeker rekoltesi 87 bin küsur ton olmuştur. Bu miktar memleket ihtiyacını fazlasile temin edecek çok mes'ud bir neticeyi ...duğu halde satışa çıkarılan şekerin piyasadan sür'atle çekilmekte olduğu dikkat edilmiştir. Bir halde, ki ...amen kat'i tedbiri alınmazsa memleket senesi dolmadan bir şeker buhranına maruz kalacağı muhakkak sayıl... Şeker memleket hayatında her...in ve bilhassa çocuklar ve hastalar...n büyük önemi olan bir gıda ...sidir. Memleketimizde sanayii te...man bu kıymetli madde geniş zi...halarında büyük bir çiftçi kütle...ancar yetiştirmeğe sevketmiş ol... beraber endüstrisi itibarile de ...ketin ekonomik hayatında mühim ...vki tutmuştur. Bunun için şeker ...si denildiği zaman yalnız önü...ki rekoltenin ortadan çabuk kal...asından doğacak buhranı değil, ...n önümüzdeki yıllarda dahi kâfi ...da istihsal edilip edilmemesi yü...n memleket iktisadî hayatının ma...lacağı daha geniş ölçülü diğer ...ları gözönüne almak lâzımdır. ...alde şeker üzerinde alınacak ted...n ilk iki mühim safhası şunlar...

Mevcud rekolte, memleketi bütün ...rfında hiç şekersiz bırakmıyacak ...e idare olunmalıdır. Hatta bu mev...rinde önümüzdeki rekoltenin ge...e göre tasarruf olunmak zarureti ...ardır.

Şeker istihsali önümüzdeki yıl...da durmadan devam etmeli ve bu...in pancar müstahsili çiftçiler, ken...hsulleri olan pancara fazla fiat ...ek suretile teşvik edilmelilerdir. ...n her madde üzerinde inkâr olu...an pahalılığından elbette pancar ...hsilleri de müteessirdirler. Onlar ...r istihsalinden etraftaki pahalılığı ...yacak surette faydalanabilmeliler... bu ziraate ayni kuvvetle rağbet ...sinler.

...iki noktanın zarureti üzerinde tam ...anaat tebellür ettikten sonra sıra ...fiatının tespitine gelmiş ve hükû...u hususta da meselenin her tarafı...maiî ihtiyacları da tetkik ederek ...al bir karara varmıştır. Müstahsili ...mak için şeker fiatını artırmağa ih...olduğu gibi dünyayı kavrıyan harb ...e karşı seferber memleketin her...ırtan masraflarını karşılamak he...a dahi elbette bir gelir kaynağı o...tekrar şekere de müracaat oluna...

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 3 sütun 4 te)

LONDRA TEKZİB EDİYOR

İngilizlerin Türkiyeyi terke davet edildiği yalandır

Londra 22 (a.a.) — Röyterin diplomatik muhabiri yazıyor:

İngiliz tebaasının Türkiyeyi bir ay içinde terketmek emrini almış olduğuna dair, Mihver kaynakları tarafından ortaya atılan şayialar tamamile yalandır. Hakikat şudur ki, aylardanberi İngiliz hükûmeti nazik şartların zuhuru muhtemel olduğu için hususî meşguliyeti olmadan Türkiyede oturan İngilizleri bu memleketi terke ikna etmeğe çalışmaktadır.

Umumî bir ihtar yapıldığı ve son zamanlarda hususî tedbirler alındığı hissini veren haberler tamamile asılsızdır.

Avustralya telâş içinde

Japonlar Yeni Gine'yi işgale hazırlanıyorlar

Amerika da Pasifiğe büyük takviye kıt'aları gönderdi

Melburn 22 (a.a.) — Avustralya Hava Nazırı Drakeford, şöyle demiştir:

«— Japonların hareketlerini takib edenler bunların Bismarck takımadaları açığında kıyı üslerinde tayyareleri ve deniz kuvvetlerile takviye edilmiş bir çok fazla tayyare gemileri olduğunu biliyorlar. Düşmanın Avustralya kıt'asına taarruz maksadile üsler elde etmek için Yeni Gineye karşı askerî bir taarruz yapması ihtimali olduğunu size bildiririm. Her ihtimal için hazır bulunmaklığımız lâzımdır.»

Başvekil de «tehlike âcildir» diyor

Başvekil Kürtin, şöyle demiştir:

«— Avustralyaya karşı harb tehdidi şimdi daha yakın, daha açık ve görülmedik derecede daha öldürücü bir hal almıştır. Rabaul'a karşı yapılan taarruzun Avustralya için hayatî ve âcil bir tehdid olduğunu anlamıyanlar hakikatlerin manasını kaybetmiş olanlardır.»

Japonların taarruz ettikleri yerler

Çarşamba günü taarruza uğrıyan Yeni Gine çevreleri hakkında pek az malûmat vardır. Bazı yerlerde, Japonların telsiz merkezlerini işliyemez bir hale getirmiş olmaları mümkündür. Japon tay-

(Arkası sahife 3, sütun 7 de)

Japon harb tebliği

Holanda adalarında

Çok şiddetli hava hücumları yapılıyor

Malezya'nın cenubunda Moron şehri de zaptedildi

Tokyo 22 (a.a.) — İmparatorluk umumî karargâhı bildiriyor:

15 sonkânundanberi Japon donanmasına mensub tayyareler tarafından Felemenk Hindistanının stratejik üslerine yapılan taarruzlar esnasında 6 sı deniz tayyaresi olmak üzere 10 Holanda tayyaresi düşürülmüş veya yerde tahrib edilmiştir. Düşman hava meydanları ağır hasarlara uğratılmıştır.

Taarruza uğrıyan noktalar arasında Balik-Kapan, Makassar, Palops, Kolonodale, Kendart, Ternate, Kaşeha ve Amboinar bulunmaktadır.

16 sonkânunda Japon donanmasına mensub tayyareler Sumatrada Sabang

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Şark cephesinden yeni resimler: Tahrib edilmiş büyük Rus tankları karlar altında...

Kış şiddetlendi

Kar, dün gece tipi fırtınası halini aldı

Soğuklardan bazı hastalıklar da arttı

Karlı hava, dün de devam etmiş ve zaman zaman, kısa fasılalarla, sürekli olarak kar yağmıştır. Akşama doğru kar, şiddetini artırmıştır.

Rasadhaneden aldığımız malûmata göre, rüzgâr dün öğleye kadar yıldız istikametinden, saatte 4 - 5 metre süratle esmekte idi. Gece şiddetini artırmış ve tamamen tipi ile karışık fırtına halini almıştır.

Karın bugün de akşama kadar devam etmesi ihtimali vardır.

Soğuğun şiddeti devam etmektedir. Dün öğleden sonra, suhunet sıfırın altında 5,5 tu.

Karın devam etmesi ihtimaline karşı, Belediye temizlik teşkilâtı, her tarafta faaliyete geçmişlerdir.

Şehirde hastalık vak'aları

Soğukların artması üzerine şehirde mevsim hastalıklarından grip, zatürrie, bu arada fakir halkla meskûn semtlerde tifo ve tifüs vak'alarına da tesadüf edilmektedir.

Sıhhat müdürü Şuayb, dün, bir muharririmize, şehrin sıhhî durumu hakkında şu izahatı vermiştir:

«— Salgın hastalıkların en tehlikelilerinden olan tifüs ile tifo, en normal zamanlarda bile bu kadar az musab kaydetmemişti.

Bilhassa kara humma dediğimiz (tifo) ile lekeli humma dediğimiz (tifüs) bundan üç ay evvelkine nazaran hayli azalmıştır. Son bir ay zarfında bütün vilâyet hududları içinde ancak 7 - 8 tifüs vak'ası haber verildiğini söylemek, bu hususta fikir edinmek için kâfidir.

Ortaya atılan rivayetlerin hilâfına, her iki hastalık da şehrimizde tehlikeli bir seyir takib etmemektedir. Hele artmış bir vaziyet yoktur. Bazı kalabalık ve yabancılarla teması fazla olan muhitlerde, bir kaç tifüs musabı kaydedil-

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

Şimalî Afrikada harekât

Sirte koyunda

Mihver ordusu taarruza geçti

Berline göre, İngiliz kıtaları dağınık şekilde Agedabiaya çekilmektedir

Berlin 22 (a.a.) — Resmi tebliğ:

Şimali Afrikada Sirenaikteki mevzilerimizin önünde tahhaşşüd etmiş olan İngiliz kuvvetlerine baskın şeklinde bir taarruzda bulunan Alman - İtalyan zırhlı kuvvetleri düşmanı mağlûbiyete uğratmışlardır. Düşman dağınık bir şekilde Agedabya istikametinde geri çekilmiştir. Mühim Alman ve İtalyan hava teşkilleri kara muharebelerine iştirak ederek kıt'a topluluklarını ve düşman tanklarını bombardıman etmişlerdir.

Mısır sahilinde İngiliz stok depolarında hava bombalarile yangınlar çıkarılmıştır.

11 ile 20 sonkânun arasnda İngiliz hava kuvvetleri 16 sı Akdenizde ve şimali Afrikada olmak üzere 36 tayyare kaybetmişlerdir. Ayni müddet içinde Alman hava kuvvetleri İngiltereye karşı hareketlerinde 18 tayyare kaybetmişlerdir.

İngiliz tebliği

Kahire 22 (a.a.) — İngiliz Ortaşark kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Dünkü çarşamba günü düşman, fena görüş şartları içinde, geri kalan Mihver tanklarının küllî kısmı ile üç kuvvetli kol halinde Mersa-Brega'nın cenubundaki umumî hattın şarkına doğru 15 kilometre derinliğinde kuvvetli bir keşif hareketi yapmıştır. Düşman kuvvetlerini Jedabyadan çekildikleri zamandanberi hırpalamakta olan hafif kuvvetlerimız düşmanla bütün gün teması muhafaza etmek ve onu zayiata uğratmak şartile

(Arkası Sa. 3, sütun 3 te)

Şark cephesinde harekât

Bütün cephe boyunca

Sovyetlerin taarruzları devam ediyor

Kırımda yeni bir Rus ihrac hareketi akim kaldı

Londraya göre, Sovyet başkumandanlığı bütün Alman hatlarının yıkılmasını bekliyormuş

Berlin 22 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kırımda, Sıvastopol muhasara cephesine müteveccih bir kaç düşman taarruzu akim kalmıştır.

Donetz cephesinde ve şark cephesinin merkez ve şimal kesimlerinde müdafaa muharebeleri şiddetli bir soğuk havada devam etmiştir. Bir çok taarruzlar geri

(Arkası Sa. 3, sütun 5 te)

Rio konferansına, Şimalî Amerikanın tezini kabul ettirmeğe muvaffak olan Hariciye Nazır muavini M. Sumner Welles

Cenubî Amerika Devletleri

Mihverle siyasî münasebetlerini kesiyorlar

Rio de Janeiro 22 (a.a.) — Amerika milletlerinin müşterek hareketlerine esas teşkil eden bir vesika neşredilmiştir. Bu vesika Arjantin tarafından resmen ve Şili tarafından da Şili hükûmetince müzakere edilmek suretile teknik şekilde kabul edilmiştir.

«Madde 1 — Amerika cumhuriyetleri, Amerikalı olmıyan bir memleket tarafından yapılacak taarruzu bütün Amerika cumhuriyetlerinin hepsine yapılmış sayacaklarını bir defa daha teyid ederler.

Madde 2 — Amerika cumhuriyetleri, tecavüzün Amerika kıt'asına olan tesir-

(Arkası Sa. 3, sütun 3 te)

Köylüye dağıtılacak devlet toprakları

10 milyon dönüm arazinin tevzii için bir kanun hazırlanıyor

Ankara 22 (Telefonla) — Devlet topraklarının tespit ve tevzii hakkında Maliye Vekâleti tarafından hazırlanmış olan kanun projesinin alâkadar makamlarda tetkikine devam edilmektedir. Bugün devlet elinde bulunan topraklardan dağıtılması mümkün olan 10 milyon dekar (dönüm) tahmin olunuyor. Mühim bir kısmı tapuda müseccel olmıyan bu arazi şunun bunun fuzuli işgaline ve haksız olarak mülkiyet iddiasına maruz bulunmaktadır. Yeni lâyiha 65-70 milyon lira gibi mühim bir kıymet arzeden

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

Mc Murray neler söylemiş?

"Eğer Almanlar zorlarlarsa"

«Türkler İngilizlerin yanıbaşında harbe gireceklerdir»

Eski Amerikan elçisi Rus siyasetinin Türkiyede inkisar uyandırdığını kaydediyor

(Yazısı 3 üncü sahifede)

ŞUBAT KARNELERİ

Yarından itibaren halka dağıtılmağa başlanacak

Baklaya da el konuldu

Gelecek aya aid ekmek karnelerinin tevzii işi yarından itibaren başlıyacak ve pazar ve pazartesi günleri de devam edecektir.

Bu seferki karne tevziinde nüfus cüzdanları esas olarak kabul edildiğinden gelecek memurlara nüfus cüzdanile birlikte bu aya aid ekmek karneleri de ibraz edilecektir.

Bütün ev halkının evde bulunması imkânsızlığı malûm olmakla beraber tevzi işinin sür'atle ve muntazam bir şekilde yürüyebilmesi için hiç olmazsa evde memurara icab eden cevabları verebilecek bir kimsenin bulunması lâzımdır.

Baklaya el konuldu

Vilâyetten tebliğ olunmuştur:

Millî müdafaa ihtiyaclarının karşılanması zaruretine binaen son kabul olunan 2/17144 sayılı kararname ile kuru bakla el konma hükmüne tâbi tutulmuştur.

Kuru baklaların el konma hükmüne tâbi tutulduğu mahallerde buraların mubayaa fiat ve şartları İstanbul Vilâyetinin Çatalca, Kartal ve Silivri kazaları idarî hududları dahilinde beher ki-

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

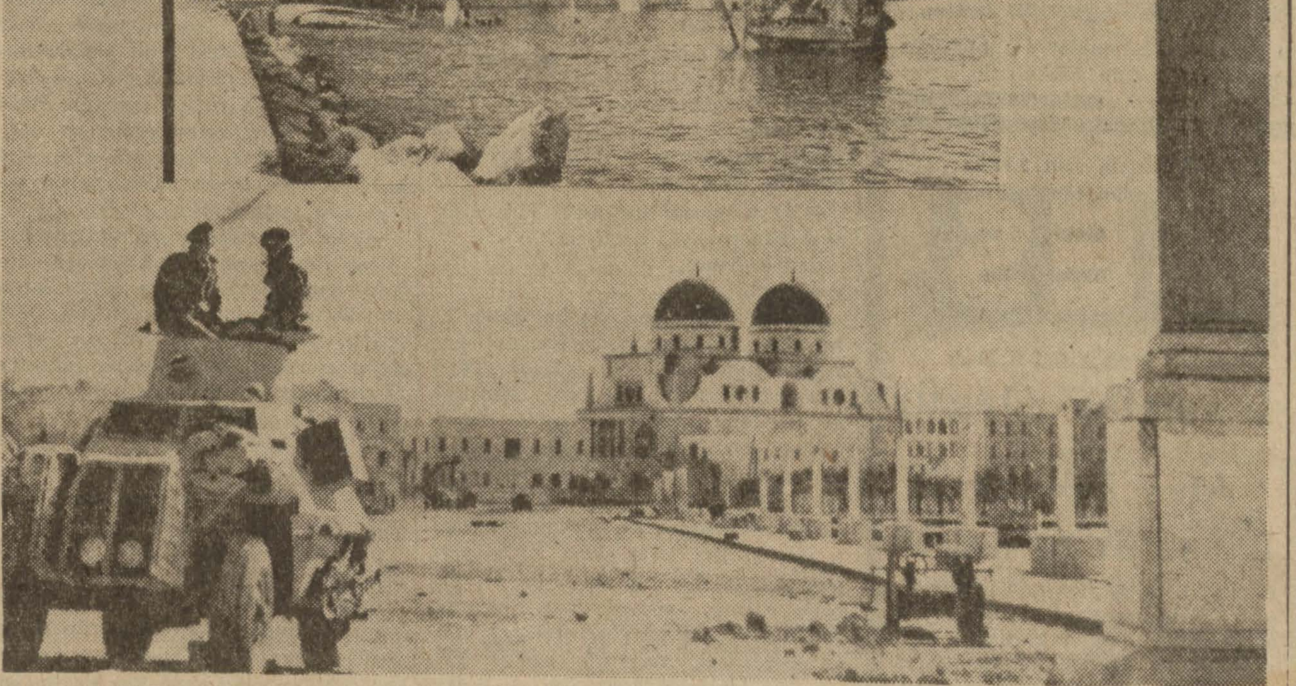

Afrika muharebelerine dair resimler: Aşağıda, İngiliz motörlü kuvvetleri Bingazi şehrinde yukarıda Bingazi limanında batırılan İtalyan gemileri

Yunanistana Tunc şilebi işliyecek

Kızılayın Yunanistana sevkiyatını nakledecek olan Tunc şilebi

...armarada kazaya uğrayıp batan ...uluş şilepinin süvarisi Rıdvan kap... dün İstanbul Liman riyasetine bir ...rla kazanın mahiyetini bildirmiştir. ...ri ve diğer mürettebatın ifadeleri ...naktadır.

Kızılay Cemiyeti Yunanistana yardım işinin sekteye uğramaması için hemen yeni bir vapurla harekete geçmek. kararını vermiştir. «Tunc» şilepinin Kızılay hesabına Yunanistana gitmesi mukarrerdir.

Tarihten yapraklar

Türkiyede görülen şiddetli kışlar

Memleketimiz tarihte pek şiddetli kışlar geçirmiş, birçok defalar Boğazlar ve hattâ Karadeniz donmuştur

Yeni senenin ilk günleri, Türkiyeye bir «karakış» korkusu geçirtti. Memleketin her tarafında günlerce kar yağdı, soğuklar arttı. Gazetelerin verdiği haberlere göre, İstanbulda, altı yedi derece sıfırın altına düşen hararet, Ankarada sıfırdan aşağı 30 dereceye, diğer yüksek yerlerde de daha aşağı derecelere inmiş, hatta İzmir, Adana gibi sıcak mıntakalar bile kar fırtınalarına şahid olmuştur.

Tarihlerin, tetkik eserlerinin kaydettiğine göre, Türkiyede de, pek mühim bazı «karakış» hâdiseleri görülmüştür. Gerek tarihlerimizin, gerek «Toaldo», «Pilgram» gibi müdekkiklerin ve profesör «Pfaff» ile «Kiel» in tetkiklerinin verdikleri misaller epeycedir.

Şunu da ilâve edelim ki: Eski karakışların büyük birer âfet oluşu, bir dereceye kadar da, bugünkü medenî vasıta ve çarelerin yokluğu yüzündendi.

Tarihlerin kaydettiğine göre, Osmanlı devleti kurulmazdan evvel de, Anadoluda, Rumelide bir kaç karakış hâdisesi olmuştur. Bunlardan bir tanesi, Milâdın 440 senesinde, diğerleri de gene Milâdın 462, 558, 763 ve 974 senelerinde vukua gelmiştir.

440 ve 558 seneleri kışlarında Karadeniz bile donmuş, ikincisinde, deniz, yirmi gün kadar, bir buz tabakasile örtülü kalmıştır.

763 senesinde de Karadeniz donmuş, Boğaziçile Çanakkale Boğazı, kalın bir buz tabakasile örtülmüştür.

974 te de, Karadeniz gene donmuş, bir sahilden diğerine yürüyerek geçilebilmiştir.

Rivayetlere göre, bu zamanlarda, kar, evleri örtecek ve bir çok çöküntülere meydan verecek kadar yükselmiş, halk aylarca yiyecek ve yakacak maddelerinden mahrum kalmıştır. Sonra da veba gibi hastalıklardan kırılmıştır.

***

Osmanlı Türkleri, en şiddetli kışla, Milâdın 1564 ve 1565 senelerinde karşılaşmıştır. Bütün Avrupayı dehşetli bir soğuk dalgası içinde kasıp kavuran bu karakış «Hicretin 973 üncü senesine tesadüf etmektedir.» Rumeli ve Anadoluya fazla zarar verdikten başka Sketvar önünde bulunan Osmanlı ordusunu fena halde hırpalamıştı. Ordugâhta, bir arka yükü odun, bugünkü paramızla, dört, beş liraya yükselmişti.

Türkiye, İkinci Sultan Osmanın zamanında (Milâdın 1620 ve Hicretin 1030 senesinde) de bir karakış badiresi geçirmiştir. Bu kışta, İstanbulla Üsküdar arası donmuş, bir taraftan diğer tarafa yaya gidilip gelinmiştir.

O zamanın şairlerinden Hâşimi, bu hâdiseye:

«Yol oldu Üsküdara bin otuzda Akdeniz dondu»

Mısraile tarih düşürmüştür.

1611 ve 1612 Milâdî senelerinde, Çanakkale Boğazı, bir hafta müddetle donmuş, oradan hiçbir gemi geçememiştir. Hatta Venedik körfezinde bulunan Venedik donanması, bu müddet zarfında, buzlar içinde fena bir sergüzeşt geçirmiştir.

Daha yakın zamanlarda da, Türkiye, karakış felâketleri geçirmiştir. Milâdın 1849 ve Hicretin 1266 senesinde Rumelide ve Anadoluda bir ay kadar kar ve fırtına devam etmiş, İstanbulda tipi ve kar dumanından kayıklar işliyemediği gibi birçok evlerin damları yıkılmıştır. Bu sene, Eyüble Sütlice arasında deniz de donmuş, buz üzerinden geçilebilmiştir.

1853 senesi, Kırım harbinin başlangıcına tesadüf eder. Bu sene, Avrupada bütün nehirler donmuş, kış, Türkiyede de büyük zararlara sebeb olmuştur. Bu arada, Erzurum, Çürüksu ve Batum taraflarında ve Rumeli cihetlerinde bulunan ordularımızda soğuktan fazla telefat vukua gelmiş, halktan da ölenler çok olmuştur.

Dört sene sonra, yani 1857 de de, Türkiye, bir karakış felâketi geçirmiştir. Hicretin 1274 üncü senesine tesadüf eden bu kışta, İstanbulda bile, bir ay, fırtınalar devam etmiş, donan karlardan, sokaklarda bir metreye yakın yükseklikte buz tabakaları husule gelmiştir. Saçaklarda, ikişer üçer metre uzunluğunda, büyük binaların saçaklarında da yarımşar metre kutrunda buz sütunları görülmüştür. Karlar, ikincikânundan martın on beşine kadar erimemiş, nihayet kazma ve külünklerle kırılarak öküz arabalarile denize dökülmüştür. Tabiatile, yiyecek ve yakacak sıkıntısı da fazla olmuştur. Rumeli ve Anadoludaki darlığı anlıyabilmek için, İstanbulda bile, kömürün okkasının o zamanki altın para ile 15 kuruşa ve bir okka keçi etinin yirmi beş kuruşa satıldığını zikretmek kâfidir. Bu sene de, Çekmece gölü ile Sütliceye kadar Kâğıdhane deresi donmuştur.

1874 senesi de Türkiyenin sayılı karakışlarından biridir. Bu arada, İstanbul ve civarına, arkası kesilmeden üç hafta kar yağmış, şehrin kenarlarına kurdlar hücum etmiştir.

M. Rasim ÖZGEN

Şehir haberleri

Et fiatlarının yeniden tesbiti

Celepler, mezbahada hayvan kesmek hakkının da kendilerine verilmesini istiyorlar

Fiat Murakabe Komisyonu dün dört saat devam eden bir içtima yaparak bilhassa et meselesini görüşmüştür. Bu esnada komisyona yüzden fazla celeb, koyuncu, toptancı ve kasab mümessili gelmiştir.

Komisyonda, celebler kendilerinin şark vilâyetlerinde besledikleri kasablık hayvan sürüleri 80 - 90 günde buraya getirildikten sonra kendilerine bir mutavassıt rolü oynıyan toptancılara yakın bir kâr verilmesine itiraz etmişler ve kasablık hayvan getirmenin müşkülâtını da sayarak mezbahada kasablık hayvan kesmek hakkının kendilerine verilmesini bu suretle ancak idare edebileceklerini söylemişlerdir. Komisyon bu talebin ayrıca tetkik edilmesine karar vermiştir.

Toptancılar da noktai nazarlarını söyledikten sonra komisyon bir formül tesbit etmiştir. Bu formül canlı hayvan ve et satışlarının tanzimi içindir. Bunun üzerinde bugün de işlenerek kat'iyet kesbedecektir.

Mersine mühim miktarda ithalât eşyası geldi

Mersine muhtelif partiler halinde son bir hafta zarfında mühim miktarda ithalât eşyası gelmiştir. Bu eşya meyanında en külliyetli yekûnu işgal eden yünlü dokuma, makineler, iplik, 1500 sandık teneke, pamuklu mensucat, kauçuk mamulâtı, yünlü mensucat, yün ipliği, bakır levha, dişçi levazımatı, çay amonyak, sun'î iplik, elektrik kablosu, toz boya, traş bıçağı, keten dokuma, deriler, eczayı tıbbiye ve kimyeviyedir.

Piyasada bu partiler büyük bir alâka uyandırmıştır.

Talebe cemiyetleri teşekkül etti

Üniversite fakültelerinde, bir müddettenberi devam etmekte olan talebe cemiyetleri seçimi sona ermiş ve cemiyetler teşekkül etmiştir. Üniversite Talebe Birliğinin kurulması için yakında bir toplantı yapılacaktır. Verilen karara göre, bundan sonra talebe pasoları cemiyetler tarafından mühürlenecek ve her talebeden yirmi beş kuruş alınmak suretile varidat temin edilecektir.

Partiden himaye gören Üniversiteliler taahhüd senedi verecekler

Halk Partisi tarafından himaye edilecek Üniversite talebesi için hizmet mecburiyeti konmuştu. Bu şartı kabul eden talebeler ay sonuna kadar dekanlıklarına müracaat ederek birer taahhüd senedi vereceklerdir. Talebeler mezun olduktan sonra, yardım gördükleri müddetin bir buçuk misli kadar kendilerine gösterilen vazifelerde çalışacaklardır.

Bir Bulgar ticaret heyeti geldi

Bir Bulgar ticaret heyeti şehrimize gelmiş ve alâkadar makamlarla görüşmelere başlamıştır. Dün Bulgar ticaret ataşesile beraber temaslar yapılmıştır.

Şehir Tiyatrosu komedi kısmı Şehzadebaşına geliyor

Şehir Tiyatrosu komedi kısmı için Şehzadebaşındaki Turan tiyatrosu münasip görülmektedir.

Vali ve Belediye Reisi doktor Lûtfi Kırdar, dün Şehzadebaşında 16 mart şehidleri parkının yerini gezdiği sırada Turan tiyatrosunu da bu maksadla gezerek Şehir Tiyatrosu komedi kısmına yarayıp yaramıyacağı hususunu tetkik etmiştir.

İktısadî tetkikler

Vesika usulünün ehemmiyeti

Yazan: ÇARIKLI

Harb ilerledikçe muharib memleketlerde olduğu gibi bitaraf memleketlerde de iaşe işi günün en mühim ve en hayatî bir meselesi haline gelmiştir. Harb bütün dünya iktısadî ahengini kökünden sarsmış ve yaşamak için milletleri bir çok tedbirler almak mecburiyetinde bırakmıştır.

Harb iktısadının en mühim mevzuu olan iaşe işinde fiat meselesinden sonra halledilmesi lâzım gelen en çetin mesele muhakkak ki tevzi işidir. Şimdiye kadar milletler makul ve iyi bir tevzi yapabilmek için iktısadî ve içtimaî bünyelerine göre bir çok tedbirler almıştır. Meselâ bu harb ve harbe takaddüm eden senelerde bu mesele ile en yakından alâkadar olan milletler, iaşe bakımından en çok müşkülâtla karşılaşan orta Avrupa milletleridir. Bu memleketlerde bu işe harbden çok evvel başlanılmış, evvelâ fiatların istikrarını temin için ayni zamanda hem arz ve hem de taleb üzerinde tedbirler alınmış ve ancak fiatların istikrarı sayesinde tevzi işi halledilebilmişti.

Fakat harble beraber mesele tamamile yepyeni bir şekil almıştır. Sulh zamanlarında devletin mutlak murakabesi, fiatların istikrarı, ve tek bir dükkândan alışveriş etmek gibi ikinci derecedeki tedbirlerle tevzi işi müspet netice vermişse de harble vaziyet tamamile değişmiş ve meseleyi kökünden halletmek için en cezrî şekilde hareket etmek mecburiyeti bu memleketlerde kendisini göstermiştir. Ve bugün bütün muharib milletler tevzi işini en katî şekilde halledebilmek için vesika usulünü kabul etmişlerdir.

Dunyayı saran harb iktısadî tesirlerini yurdumuzda da hissettirmeğe başlamıştır. Türkiyede harbin tesirile fiatlar günden güne yükselmeğe başlamış ve bugün bir de halli müşkül tevzi meselesi ortaya çıkmıştır.

Harbin memleket iktısadî ahengini tehdid ettiği bu buhranlı zamanda bu çok hayatî meseleyi kökünden hal için alınması icab eden en makul ve en kat'î netice verecek olan tedbir muhakkak ki vesika usulüdür.

Vesika usulünün tatbik edilmesine amil olan sebebleri tetkik edecek olursak görürüz ki:

Harb tesirini istihsalimiz üzerinde hissettirmiş ve binnetice satışa arzedilen emtia miktarı azalmış ve fiatlarda arz ve taleb kanunu tesirinde bir yükselme temayülü görülmüştür. Eğer devlet ekmek ve buğday işile alâkadar olmamış olsaydı muhakkak ki bugün ekmek fiatı harbe takaddüm eden senelerdeki fiata nispetle dört beş misli artacak ve ekmek yenilemiyecek bir hale gelecekti. Devletin müdahalesi ve ekmeğe tatbik ettiği vesika usulü sayesindedir ki bugün makul bir fiatla ihtiyacımız nispetinde ekmek yemek imkânı hasıl olmuştur.

Vesika usulünün tatbik edilmesine amil olan ikinci mühim sebeb de Türkiyeyi içinde bulunduğu açlık tehlikesinden kurtarmaktır. Elimizdeki buğday miktarı mahduddur. Beynelmilel iktısadî münasebetler bugün hemen hemen tamamile durmamışsa da çok dar bir sahaya inhisar etmiştir. Bu müşkül dünya durumu karşısında eğer buğdayımızı idare etmesini bilmez, kendi yağımızla kavrulamazsak yarın çok büyük müşküllerle karşılaşabiliriz. Dağıtılan ekmek vesikaları sayesinde herkesin yiyebileceği ekmek miktarı tahdid edilerek elimizdeki buğdayla idare olmak imkânı hasıl olmaktadır.

Harbin lüzum gösterdiği vesika usulünün memleketimiz iktısadî bünyesindeki faydalarını biraz daha yakından tetkik edecek olursak görürüz ki:

1 — Vesika usulü en makul bir şekilde elde mevcud mahsulün tevziini mümkün kılmaktadır. Sulh zamanlarında arz ve taleb kanununun tayin ettiği fiat sayesinde yapılan bu iş bugün içinde bulunduğumuz durumda gayrikabili hal bir şekil almıştır. Harb emtia arzını azaltmış, emtiaya karşı olan talebi çoğaltmış ve neticede fiatların yükselmesini mucib olmuştur. Eğer arz ve taleb üzerinde ayni zamanda harekete geçilmiyecek olursa fiatlar gün geçtikçe yükselecek ve binnetice mahrumiyet, ıstırab ve büyük iktısadî karışıklıklar doğacaktır. Halbuki dağıtılan vesikalar sayesinde emtiaya karşı olan taleb bir taraftan tahdid edilmiş, fiatların istikrarı kolaylaşmış ve ayni zamanda mutavassıt geliri olan halka ucuz fiatla ihtiyaclarını tatmin imkânı verilmiştir. Görülüyor ki vesika usulü yalnız tevzi bakımından değil, aynı zamanda fiatların istikrarını temin bakımından da en cezrî tedbirlerden birisidir. Ve birinci derecedeki ihtiyaclara cevab veren her nevi eşyaya tatbikı yurdumuz iktısadî bünyesinde büyük bir intizam ve ferahlık doğurabilir.

2 — Fiat ve tevzi gibi iki mühim iktısadî işi çok kolaylaştıran vesika usulü ayni zamanda iktısadî bünyemizi en can alıcı yerinden vuran ihtikâr ve lüzumsuz stok gibi iki muzır temayülü kökünden baltalaması itibarile de çok mühimdir. Elindeki vesika ile ihtiyacını tatminden halk emin oldukça muhtekirin istediği yüksek fiatı vermekten imtina edecektir. Fazla mal saklamak suretile gerek fiatların yükselmesini gerekse bir çok vatandaşların mahrumiyetini mucib olan stok temayülü de fazla mal satın alamamak suretile ortadan kalkmış bulunacaktır.

3 — Üçüncü ve en mühim fayda olarak da eşyaya nazaran para kıymetinin muhafazasının vesika usulü sayesinde mümkün olabileceğini ileri sürebiliriz. Biliyoruz ki para bir kıymet ölçüsüdür. Harb zamanlarında fiatların yükselmesi para kıymetinin eşyaya nazaran düşmesini mucib olmaktadır. Vesika usulile emtia talebi tahdid edilerek fiatların istikrarı temin edilince eşyaya nazaran para kıymetinin muhafazası da kendiliğinden mümkün olacaktır.

4 — Dördüncü bir fayda olarak da sistemin lüzumsuz israfa mâni olacağı ileri sürülebilir.

Görülüyor ki ekmeğe tatbik edilmeğe başlıyan vesika usulü, içinde bulunduğumuz müşkül anlarda en cezrî bir tedbir olmak üzere kendisini göstermektedir. Vesikayı yalnız ekmeğe değil her nevi eşyaya tatbik edebiliriz. Yalnız kendisinden büyük içtimaî faydalar beklenebilecek bu sistemin yurdumuzda tamamile muvaffak olabilmesi için bir tek şartın tahakkuku lâzımdır. O şart da ihtiyac ve imkânların mümkün olduğu kadar doğru olarak bilinmesidir. Yurdun yıllık şeker, buğday, tuz, yağ, kumaş vesaire gibi ihtiyacı miktarile elde mevcud stok miktarı bilinmezse her şahsa düşecek mal miktarını tahdid imkânsızdır. Bunun için doğru istatistik malûmata lüzum vardır. Ancak istatistik sayesinde ihtiyaclarla imkânları tevazün halinde tutmak mümkün olacaktır. Tatbikına yeni başlanılan bu tedbir harbin tehdid etmeğe başladığı iktısadî bünyemizi koruyacak ve bize bu buhranlı günleri kolaylıkla geçirmek imkânını verecektir.

HEM NALINA HEM MIHINA

Lûtfen, biraz temizlik!

Nişantaşile Maçka arası tramvay caddesinden yorum. Yüz bin bel iki yüz bin liralık muhteşem bir tımanın kapısının önünde, berbad lik deşik bir küfenin içinde süp ler var; kediler içinde cirid oy pırasa saplarının, kemiklerin yarı lere dökülmüş. Biraz daha ileri Birisi portakal soymuş, kabukların kaldırımlarının üstüne adım adım rak geçip gitmiş. Biraz daha öte bir sigara kutusu. Bütün tramva raklarının etrafında uçuşan veya lere yapışan tramvay biletleri.

Taksim meydanında, su depo önündeki havuzun içi her çeşid rüntü ile dolu.

Beyoğlunun en temiz sinemala birine gidiyorum. Koltukların ara tane, fıstık ve kabak çekirdeği k larından geçilmiyor. Vapur sal kamaraları da, tren vagonları, ko tımanları da böyledir; tramvay ları da böyledir.

Sabahleyin erkenden Köprüde çerken yaya kaldırımlarına bak mideniz bulanır. Önüne gelen b Köprünün üstüne temizlemiş. Köp geceleri geçerseniz, yer yer yı ıslaklıklar görürsünüz. Sıkışan parmaklıklarına yüzünü dönmüş trik direklerinin dibinde meyha mezelerle fazla dolan mideler tılmış.

Birkaç yıl önce bir defa Yal gitmiştim. O güzelim bahçelerde danların, çiçeklerin dibinde, çim üstünde, gazete parçalarından, ke ğıdlarından, sardalya kutularında puz, kavun kabuklarından geçilm

Sabahları, belediyenin çöp ka larını, arabalarını kapıların önünd letip dururuz; çöpçüler, kapıları lar, çalarlar; kızar, homurdanara rız; onlar beklemeden bıkıp git çöp tenekesini kapının önüne fır

Bütün bu saydıklarım şehrin gin ve en kibar yerlerinde her gün len kirletmelerdir. Kenar mahal bahsetmiyorum. 100 veya 200 bin apartıman sahibi, bir kaç lira ver kapalı, muntazam bir çöp kutusu rik etmiyor. Herkes elinde veya fazla gördüğünü caddelere fırlat sokakları kirletmekten çekinmiy

Berlin civarında, bir pazar gün kişinin banyo ettiği Vanze kumların üstünde kiraz yiyen çocuklarının yedikleri kirazların rini ve çekirdeklerini kese kâğ doldurup sakladıklarını hiç unu

Canımız istediği zaman hep tanbulun temiz olmadığından acı kâyet ederiz. Fakat, yüzde doksa zumuz, tertemiz silinip süpürülm deleri kirletmekte hiç bir mahz meyiz.

İstanbulda alınan temizlik ve ev başına günde 30 para düştüğ sablamışlar. Haydi fakiriz, diy fazla temizlik vergisi vermiyoruz ne hakla şehrin caddelerini ve larını böyle kirletiyoruz. Hiç bunu yapmıyalım. Evimizin, içine fırlatıp atmadığımız şeyler meydanlarına, yollarına, bahçele mıyalım. Bir şehri yalnız beledi ğil, halkı da temiz tutmak vazife kelleftir. Bu, bir medenî vazife şehrimizi bu kadar ısrarla ki Belediyenin bütün varidatını işlerine versek İstanbul gene te şehir olmaz; tabiidir ki, bu Belediyeye çıkışmağa da hakk maz.

Lûtfen biraz temizlik!

BU AKŞAM

SES SİNEMASINDA

Bütün şen ve neş'eli şarkıları herkes tarafından terennüm ve dans edilecek güzel ve muhteşem operet filmi

DAİMA SEN!..

Şaheserini takdim edecektir.
Göz kamaştırıcı lüks ve mizanseni...
Gülünçlü ve eğlenceli sahneleri...
Güzel kadınları, modern zarafetleri
Baş rollerde 3 meşhur operet artisti:
Dora KOMAR - Johannes HEESTERS - Paul KEMP
Saat 8,30 da:
İBRAHİM ÖZGÜR ve ATEŞ BÖCEKLERİNİN
KONSERİ

TAKSİM Sinemasında

Bu günkü cuma matinelerden itibaren

Muhteşem mizanseni, fevkalâde temsili, heyecanlı mevzuu ile san'at meraklılarının gözlerini kamaştıracak olan, sinemanın en yüksek bir zaferi... Film dünyasının en büyük heyecan kaynağı:

KIZIL SİLAHŞOR

(TÜRKÇE)

Kanlı ihtiraslar, harikulâde sergüzeştler...
Tarihin entrikalarla dolu bir sahifesi...
Aşk sahnelerile kaynıyan şatoların içyüzü...
Şövalyelik devrinin en parlak cengâverlik destanı...

Herkesin göreceği, seveceği ve candan alkışlıyacağı azamet ve ihtişamile başları döndüren, kanlı macera, heyecan ve aşk dolu sahnelerile kalbleri titreten emsalsiz bir eser.

Bu akşam saat 8,30 da

SES SİNEMASINDA

İbrahim Özgür VE Ateş Böcekleri

Caz ve Swing Konseri

Hamiş: Gişeler, konserin başladığı saat 8,30 da kapanacaktır. Bu akşam için serbest duhuliye kartları muteber değildir. Lûtfen yerlerin evvelden aldırılması. — Tel: 49369.

ŞARK SİNEMASINDA

Olga TCHEKOWA
nın yarattığı
ANGELİKA
(GÜNAHSIZ KADIN)
filmi, haftanın zaferidir.

SİNEMANIN ZAFERİ DEVAM EDİYOR:

REBEKA

Laurence OLIVIER
Joan FONTAINE

Seanslar:
İPEK: 1.30 — 4 — 6,30 — 9
MELEK: 2.45 — 5.45 — 9

MELEK'te matineler numaralıdır, evvelden aldırılabilir.

BU AKŞAM ŞEHZADEBAŞI

TURAN

Sinema Tiyatrosunda
SİNEMA - TİYATRO - VARYETE
San'atkâr NAŞİD
VE ARKADAŞLARI
SON ARZU
Komedi 3 perde
Yeni VARYETE numaraları
Sinemada iki film birden
1 - KADIN KALBİ
TÜRKÇE sözlü
2 - Karım ve Patronum
11 den itibaren devamlı matineler

Acı bir kayıb

Karabük Demir ve Çelik fabrikaları kontrolörlerinden Refet Eroğlu ile Emlâk ve Eytam Bankası merkez müdürlüğü kontrolörü Emin Eroğlunun babası 32 nci tümen komutanlığından emekli albay,

AHMED HAMDİ EROĞLU

75 yaşında olduğu halde 20-21/1/942 gecesi Bostancıdaki ikametgâhında kalb sektesinden vefat etmiş ve na'şı 22/1/942 günü İçerenköyündeki kabristana defnedilmiştir.

Merhum 1303 senesinde Mektebi Harbiyeden mezun olduktan 3 sene sonra berayi tahsil izam edildiği Almanyanın Berlin ve Breslav şehirlerinde üç buçuk sene kalmış ve İstanbula avdetinde birinci tümen talim muallimliğine tayin olunmuştur. Muhtelif vazifelerde bulunduktan sonra Balkan Harbine dördüncü alay komuatnı olarak iştirak etmiş ve bu harbi müteakıb 32 nci tümen komutanlığına tayin olunmuş ve tekaüdlüğünü taleb ederek ordu hizmetinden ayrılmıştır.

İyi bir asker, dürüst ve merd bir insan olan merhuma Tanrıdan mağfiret diler, kederli ailesi efradına taziyetlerimizi bildiririz.

Evkafla Belediye, birbirini ibra edecekler

Belediye ile Evkaf arasındaki ... halli için Başvekâlet bir kanun ... hazırlamıştır. Buna göre her iki ... karşılıklı borc ve alacaklardan ... rini ibra etmektedirler.

Küçük hikâye

Eski bir macera

Hadiye İclâl

— Ah, bimezsiniz, Ferid Bey, o akşam ne kadar heyecanlanmıştım, kabil değil, tesevvur edemezsiniz. Adeta korkmuştum.

— Yapmayın, Allah aşkına. Ben yalnız şöyle bir vaziyet hatırlıyorum. Kapının yanında genc ve nefis bir kız, yuvasından yeni uçmuş bir yavru kuş gibi titriyor ve kekeliyerek hâlâ kulaklarımdan tatlı akisleri gitmiyen şu sözleri söylüyordu: «Beni Adalet ablam gönderdi, hürmetler etti ve dedi ki..»

— Halbuki, Ferid Bey, Adalet abla beni zorlamıştı. Telefonunuz bozuk muydu, neydi, bilmiyorum, çalıyor, çalıyor, bir türlü cevab alamıyorduk. Telgraf da çeksek vaktinde yetişmiyecekti. Adalet abla «ah ne yapsak, diye düşünüp duruyordu. Ona size kadar gelmeyi bizzat ben teklif ettim. Verdiğimiz sözü tutmamak ve sizi bekletmek çok ayıb olacaktı. Onun için hemen koştum. Daha doğrusu sizi bir defa da evinizde görmeyi pek merak ediyordum. Beni o maceraya, toyların ve tecrübesizlerin ruhunda kaynıyan tecessüs hissi artmıştı.

— O zamandanberi aşağı yukarı üç sene kadar geçti, değil mi? Calibe Hanım..

— Evet..

Delikanlı ile genc kız hakikaten üç senedenberi birbirlerini görmemişler ve bir cumartesi günü ortalığa akşam karanlığı basarken Beyoğlu caddesinde tesadüfen karşılaşmışlardı. Ferid, çoktan Adaleti de Calibeyi de unutmuştu. Fakat şu anda benliğine hâkim olan o eski hatıradan ziyade Calibe idi. Ne kadar gelişmiş ve güzlleşmişti. Tatlı sarı saçları biraz daha koyulaşmış, yeşil gözleri bin bir mana ile dolmuş, boyu uzamış, vücudündeki kadınlık belirtileri büsbütün göze çarpacak şekle girmişlerdi. Avcunun içinde hâlâ sıkmakta devam ettiği ince ve beyaz parmaklara bakarak:

— Ne o Calibe Hanım, dedi, siz artık tırnaklarınıza koyu lâk sürmüyorsunuz galiba.

— Hayır Ferid Bey. Tırnaklarımı ilk defa o akşam çilâlatmıştım. Tesadüfen de renkleri biraz koyu düşmüştü. Çünkü Adalet abla bana, sizin güzel, fakat ayni zamanda şık ve zarif kadınlardan hoşlandığınızı söylemişti de.

— Yaa!.

— Evet, lâkin eve kadar büyük bir telâş içinde geldiğim halde kapının önünde belki dakikalarca tereddüd içinde bekledim. Zile bastığım zaman biri kalbimin üstüne elini koymuş olsaydı, onun çatlıyacakmış gibi hızlı hızlı çarpmasından korkar, oracığa düşüp bayılıvereceğimi zannederdi.

Calibe gülüyor. Ferid gözlerini genc kızın taze ve beyaz yüzünden bir saniye bile ayırmıyordu.

— Ne yapacağımı, ne söyliyeceğimi bilmez bir halde olmaklığımdan istifade ederek kurulu hazır duran sofranın başına geçip oturmaklığımı teklif ettiniz. Hattâ hiç unutmam, vermut şişesini evvelâ bıçakla açmıya çalıştınız. Buna imkân olmadığını görünce tirbuşonla çekip çıkardınız.

— Ne tuhaf bir tafsilât. Ben kat'iyyen hatırlamıyorum. Kadınların hafızalarının erkeklerinkilerden daha kuvvetli olduğuna hiç şüphe yok.

— Ben içmek istemedim. Siz üstüste bir kaç kadeh yuvarladınız.

Evet, Ferid bu ince teferruatı mümkün değil hatırlıyamıyordu. Onun yegâne hatırladığı, Calibe veda için elini uzattığı vakit genc kızı sarılıp öptüğü idi. Bu hareketi de belki alkolün sinirlerinde uyandırdığı cesaretle yapmıştı. Yoksa Ferid, hiç de öyle mütecaviz erkeklerden değildi. Halbuki erkeklere sululuk ve küstahlık derecesine varmamak şartie biraz mütecaviz olmak yaraşırdı.

Beraber yürümeğe başladıkları zaman Calibe kısa adımlarla adeta sekerek adım atıyor, Feridin uzun boyuna, yağız çehresine aşağıdan yukarı hayranlıkla bakmakta devam ediyordu.

— Ferid Bey, söylediklerimin bir çoğunu şimdi tamamile unutmuş olmanız, o zaman bunlara pek de dikkat etmemiş bulunmanızdan ileri gelse gerek. O gece siz sahnede baş rolü oynyan bir aktör mevkiindeydiniz. Ben ise alelâde seyirci. Onun için bütün hareketlerinizi derinden tetkik etmek imkânını buldum. Çünkü ne yalan söyliyeyim, size karşı gönlümde hiç bir temayül duymuyordum. Sırf bir bekâr evi nasıldır ve o evde bekârlar genc kızlara ne şekilde muamele ederler, diye merak ederek gelmiştim.

— Bari, merakınızı tamamile tatmin edebildiniz mi?

Calibe cevab vermedi. Ferid de sualini tekrarlamadı. Üç sene evvel on yedi yaşındaki genc kızdan çaldığı busenin lezzetini dimağında yeniden canlandırarak güldü. Acaba, Calibe ona karşı hâlâ ayni vaziyette kayıdsız ve yabancı mıydı? Pek zannetmiyordu. Eğer öyle olsaydı, bu eski macerayı sonsuz bir zevk ve tehalükle anlatmıya kalkışmazdı.

Taksim meydanına geldikleri zaman kız, ayrılmak ve Cihangirdeki evine doğru sapmak istedi. Ferid:

— Calibe Hanım, dedi. Müsaade ederseniz ben sizi kapınıza kadar götüreyim.

Seyrek elektrik lâmbaların hafif bir loşluğa boğduğu sokaklarda yanyana ağır ağır ilerliyorlardı. Ferid birden tereddüd ve halecan içerisinde sordu:

— Calibe Hanım, sizi tekrar görebilmek bahtiyarlığına nail olacak mıyım?

— Tesadüf yardım ederse elbette gene görüşürüz, Ferid Bey..

— Hayır. İşi tesadüfe bırakmak istemiyorum, Calibe Hanım, sizden muayyen bir günde buluşmak için bir randevu istiyorum.

— Vallahi Ferid Bey, bilmem ki Bankada çalıştığım için bayağı günler hemen hemen hiç vaktim yok. Cumartesi, pazarları da annem yalnız sokağa çıkmamı pek hoş görmez.

Ferid içinden:

— Kız haklı, diye düşünüyordu, o gecenin hatırasını kendisi en ince noktalarına kadar sayıp döktüğü halde ben o kadar ilgili görünmedim. Ama, onunla alâkadar omadığımdan değil, şaşkınlığımdan. Böyle bir saadetin hiç beklemediğim bir anda ayağıma geleceğini bilmezdim ki, ona göre kendimi hazırlıyayım.

Calibenin evinin bulunduğu sokağın köşesine varmışlardı. Genc kız:

— Ferid Bey, dedi. Kapının önüne kadar gelmeniz biraz acaib olur, onun için müsaade ederseniz ben buradan ayrılayım.

Delikanlı güderi eldivenini çıkarmıya hazırlanırken son bir sual sormak istedi:

— Demin, dedi. o gece bir bekâr evinin nasıl olduğu ve bekârların de genc kızlara ne şekilde muamele... tikleri hakkındaki merakınızı ... tatmin edip etmediğinizi sor... hiç bir cevab vermediniz. Bi... dostça mı, düşmanca mı veda e... ri onu olsun söyleyiniz de iç... gümlü bir derd kalmasın!.

Genc kız ansızın iskarpinle... cunda yükseldi ve ince dudakl... likanlının sert yanaklarına ha... kundurarak:

— İşte, dedi, böyle ayrılmıştık.

Birden bir gece kuşu hızile ... lığa dalıp kayboldu. Ferid ne ... dığını bilmiyen bir adamın so... retile afallamış, olduğu yerd... kalmıştı. Yalnız uzaktan apart... dan birinin kapısının açıldığını ... bir gölgenin bir balık gibi içer... dığını görebildi. Ruhuna, ... beklerken tekrar buhar olup ... yükselen yağmur tanelerinin ... çeken bir çöl kuraklığı ve du... hâkimdi. Fakat damarlarını, ... ve hafif busenin alevlendirdiği ... ateşi yakıp tutuşturuyordu.

***

Ertesi gün yaşlı bir kadın ... deki bütün apartımanların ... sıra ile çalıyor ve soruyordu:

— Calibe Hanım burada ... yor?

Bu yaşlı kadın, Feridin ... Genc kızı, annesinden yeğen... mek niyetile sokağa çıkmış ... vücudünde yorgunluk, dizle... siklik hissettikçe kendi kend... danıyordu:

— Apartımanın yerini adam... rup öğrenmeğe vakit kalmadı ... gibi bir şey olmuştu o Ferid... şapkamı, sırtıma mantomu ... çirtip beni kaptı koyverdi. ... Calibe Hanımın evi. Bulaca... cağım ama, Allah bilir anam... ğim süt de burnumdan gelec...

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Tehlike, Avustralyaya dayandı

Daha dört beş hafta önce Japonya ile Avustralya arasında beş, altı bin kilometrelik muazzam enginlerin gerildiğine bakılarak Avustralyanın nispeten emniyette yaşadığı sanılmakta idi.

Dört, beş haftalık muharebeden sonra, vaziyet değişti ve Avustralya, harb ve istilâ tehlikesile yüzyüze geldi.

Sebebi, Avustralyanın tam şimalinde olan Yeni Gine adasının, Japonya tarafından işgal edilmek üzere bulunmasıdır. Hâdise, her lâhza beklenmektedir. Çünkü Japon hazırlıklarının inkişafı, bunu görülür bir şekil almış ve bu hazırlıkların tamamlanmasile emri vakiin tahakkuk edeceğinde şüphe kalmamıştır.

Yeni Gine adası, Avustralyanın tam karşısında olduğu için bu adanın işgali ile Avustralyanın doğrudan doğruya tehdidi kolaylaşacak; Japon tayyareleri, İngilterenin bu Okyanus aşırı dominyonu üzerinde dolaşacak ve onun gıda ve sanayi kaynaklarını tahrib için uğraşacaktır.

Hâdise, daha şimdiden İngiltere ve Avustralyada çok derin teessürler uyandırmıştır. Çünkü İngiltere gıda maddeleri ve iptidaî maddeler temin etmek hususunda olduğu kadar silâh imalâtında, bilhassa tayyare istihsalinde ve tayyareci yetiştirmek hususunda Avustralyaya güvenmekte ve bu denizaşırı dominyonların harb sahasından çok uzak bulunmalarından büyük istifadeler etmekte idi.

Tehlikenin Avustralyaya ansızın dayanmasile şarkî Hind adalarının kayıpları gibi bu muazzam adanın kayıpları da tehlikeye gireceği; Avustralya, her şeyden fazla kendisini müdafaaya ehemmiyet vereceği için evvelâ İngiltereye yardım edemiyecek, daha sonra kendini istilâdan kurtarmak üzere olanca başla uğraşmak mecburiyetinde kalacaktır.

Halbuki Avustralya, İngiltereye yalnız gıda maddeleri ve yalnız silâh, tayyare ve tayyareci temin etmekle kalmıyordu. İngilterenin muhtelif cephelerde yaptığı muharebelere de iştirak ediyordu. Avustralyalılar, Libya muharebelerine, Habeş harkâtına, Yunan harbine, Malaya müdafaasına ve sair harekâta iştirak etmişler, kendilerini tehdid eden yakın bir tehlike görmedikleri için kuvvetlerini dört tarafa göndermişlerdi.

Japonların Yeni Gineyi tehdid etmeleri onları ister istemez derlenip toplanmağa ve karşılaştıkları gaile ile meşgul olmağa mecbur edecektir.

Avustralya başlı başına bir âlemdir. Adanın genişliği 2,548,000 murabba mildir. Fakat nüfusu, yedi sekiz milyonu geçmez. İngiltere adası, nüfusu çoğaldığı yüzünden, İngilizlere dar geldiği zaman, Avustralya fazla nüfus için mükemmel bir mahreç teşkil edecekti. Çünkü Avustralya da, tam bir İngiliz memleketi haline getirilmiştir.

Avustralyanın asıl serveti, ziraî mahsulâtı, davarları ve madenleridir. Dünyanın en çok buğday ihrac eden memleketlerinden biridir. Fakat Avustralya her şeyden fazla koyun yetiştirmeğe büyük ehemmiyeti vermekte ve bu yüzden en geniş ölçüde yün istihsal ederek ihrac etmektedir. 1851 de Avustralyada altının keşfi, bu memlekete binlerce muhacir celbine yardım etti. Fakat Avustralyada altından başka, gümüş, bakır, teneke, kurşun ve çinko da vardır. Demir ve kömürün mebzuliyeti sanayi hayatının gelişmesine yardım etmiş, harbin çıkması üzerine İngiltere bu imkânlardan azamî derecede istifade için Avustralyada harb sanayii kurmuş, ve Avustralya İngilterenin mağlûbiyet tehlikesinden korunması için çok mühim gayretler göstermişti.

Fakat Yeni Ginenin işgal edilmek üzere bulunması, belki de işgaline teşebbüs edilmiş olması, Avustralyayı tarihinde eşini görmediği bir felâketle karşılaştırıyor.

Japonların Yeni Gineyi işgal ettikten sonra Avustralyayı iz'ac edecekleri, tayyare akınlarile Avustralya sanayi merkezlerine ateş yağdıracakları şüphe götürmez. Fakat Japonların Avustralyayı işgale teşebbüs edip etmiyecekleri henüz belli değildir. Şu muhakkak ki Japonlar, İngiltere ve Amerika filolarına indirdikleri ağır darbelerden istifade ederek Büyük Okyanusta serbest dolaşmakta ve istediklerini yapmaktadırlar.

Bilhassa onların Avustralyayı istihdaf etmeleri, İngilterenin harb gayreti üzerinde müessir olacağı için Mihver devletlerine de mühim bir yardım teşkil edecektir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Eski bir tahkikat

Umumî Harbdeki men'i ihtikâr heyetleri azasına dair tahkikat meselesi bu günkü Meclis içtimaında görüşülecek

Ankara 22 (Telefonla) — Umumî Harb senelerinde ihracat ve men'i ihtikâr heyetlerinde bulunan eski Ticaret Nazırı Ahmed Nesimi ve merhum Mustafa Şeref Özkanla arkadaşları hakkında kat'î bir karar verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi ve adliye encümeni mazbatası Meclisin yarınki içtimaında görüşülecektir. Buna dair Başvekâlet tezkeresi 1931 senesinde Meclise verilmiş, Şûrayi Devlet mülkiye dairesi ve Şûrayi Devlet umumî heyeti mazbataları da bağlı olarak sunulmuştur. Meclis adliye encümeni tetkiklerden sonra bu işin bir kanun lâyihası olmadığı gibi hiç bir kanunun tefsiri mahiyetinde de bulunmadığı kanaatine varmıştır. Yalnız suçlu sanılan zevattan vefat eden Mustafa Şeref Özkandan başka Ahmed Nesiminin Osmanlı hükûmeti zamanında nazır olması ve Hüseyin Cahid Yalçınla Mithat Şükrünün de halen meb'us bulunmaları hasebile dahilî nizamnamenin 170 ve 178 inci maddelerine göre muamele ifası matlub ise, bu hallere nazaran, Yüksek Meclise sunulan evrakın vazıh ve sarih olarak bu maksadları ihtiva etmesi lâzımeden olduğu ve bu suretle hareket edildiği takdirde de yüksek reislikçe işin adliye encümenine değil, Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden müteşekkil muhtelit encümene havale edilmesi icab edeceği cihetle Adliye encümeni kendisini vazifeli kılacak bir muamele karşısında bulmadığından bahsetmiş ve mazbatasını şöyle bitirmiştir:

«Bahis mevzuu suçların vukuu tarihlerine göre müruru zaman hususunun af ve mücazatın teciline dair kanunların da tetkik olunarak ona göre yapılacak muamelenin tespiti için dosyanın Başvekâlete iadesi lüzumuna encümenimizce ittifakla karar verilmiştir.»

Japon harb tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

ve Medan limanlarına hücum etmişlerdir. Tayyareler bu limanların tesislerini tahrib etmiş ve Sabang'da 2 bin tonluk bir vapuru havaya uçurmuşlardır.

Malezyada Moron işgal edildi

Tokyo 22 (a.a.) — Japon kıt'aları, 8 saat süren şiddetli bir çarpışmadan sonra bugün Olongapo askerî limanına 8 kilometre mesafedeki Batanga yarımadasının garb sahilinde Moron şehrini işgal etmişlerdir. Malûm olduğu üzere Olongapo, bir müddet evvel Japonlar tarafından esasen işgal edilmişti.

Japon başvekilinin Rus meselesine dair sözleri

Tokto 22 (a.a.) — 21/22 sonkânun günleri Diet meclisi, alâkayı celbedici müteaddid beyanat dinlemiştir. Bunların başlıcası General Tojo'nun açılış nutkunda zikretmek istediği Sovyetlerle münasebet meselesine dair olan söz leridir.

Tojo, Kont Kodama tarafından yapılan bir istizaha cevab olarak demiştir ki:

«— Şimal meselesi adı verilen şeyin önemi, hiç bir zaman azımsanmaması lâzımdır. Zira, şu sırada müşterek refah sahasının tesisi işini muvaffakiyetle yürütmekteyiz. Hükûmet, bu meseleye bütün dikkatini hasretmiştir. Şu ciheti bilmeniz faydalı olur: Şimal, hiç bir zaman sükûnu elden bırakmamıştır. Şimdilik bu istikamette bu hususta bir endişe mevzuu mevcud değildir.»

Singapura doğru başdöndürücü ilerleyiş

Tokyo 22 (a.a.) — Tokyo Asahi Şimbun gazetesine Malezya cephesinden bildiriliyor:

Garb sahilini takib ederek ilerliyen Japon kuvvetleri düşman mevzilerini yararak baş döndürücü bir sür'atle Singapur üzerine gitmektedirler. Johor devletinin merkezinde düşman anudane mukavemete devam etmektedir.

Singapura getirilen takviyeler

Tokyo 22 (a.a.) — Asahi gazetesinin Malezyadaki muhabirinin bildirdiğine göre, asker yüklü beş İngiliz taşıtı 16 sonkânunda Singapura gelmiştir. Yakında diğer altı taşıtın daha gelmesi beklenmektedir. Son günlerde 940 tipinde bir çok savaş tayyareleri Singapura çıkarılmıştır.

Eminönü Halkevinde resim sergisi

Amatör resim ve fotoğraf sergisi bu sene de 24 ikincikânun 942 cumartesi günü saat 14 te açılacaktır. Sergi her gün saat 14 - 18 e kadar açıktır. Giriş serbesttir.

Şimalî Afrikada harekât

(Baştarafı 1 inci sahifede)

geri çekilmişlerdir.

İtalyan tebliği

Roma 23 (a.a.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 599 numaralı tebliği:

Sirenaikte taarruza geçen İtalyan-Alman motörlü ve zırhlı birliklerile bunların karşısındaki düşman birlikleri arasında dündenberi muharebeler cereyan etmektedir. Karada harekâtına yardım suretile müdahalede bulunan Mihver hava teşkilleri geri çekilmekte olan düşman kıt'alarına, vesait tahşidatına, topçu mevzilerine, depolara ve iaşe merkezlerine bir kaç kere müessir isabetler kaydetmişlerdir.

Fransız Afrikasına Alman askerleri ve mühimmat geçirilmiş

Londra 22 (a.a.) — Britanova: News Chronicle gazetesinin Nevyork muhabirine göre, Almanyanın Afrika umumî karargâhı Marsilyada bulunmaktadır ve Fransız Afrikasına yüzlerce Alman subayı ile, ecnebi lejyonuna mensub binlerle Alman askeri ve mühimmat geçirilmiştir.

Gene ayni gazeteye göre Cezair ve Fasta tifus vak'aları çoğalmıştır.

Cenubî Amerika Devletleri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

leri tamamen ortadan kaldırılıncıya kadar birbirlerini karşılıklı himaye maksadile ellerinde bulunan bütün vasıtaları harekete geçirmek hususunda tam bir tesanüd kararile birleşmiş bulunduklarını bir kere daha teyid ve ilân ederler.

Madde 3 — Amerika cumhuriyetleri bu itibarla Japonyanın bir Amerika milletine taarruzu, Almanya ile İtalyanın da harb ilân etmiş bulunmaları hasebile bu memleketlerle diplomatik münasebetlere devam edemiyeceklerini beyan ederler.

Madde 4 — Mihver devletlerinden birile diplomatik münasebetlerin iade edilebilmesi, ancak, bütün Amerika cumhuriyetlerile istişare edildikten ve ittifakla karar verildikten sonra mümkün olabilecektir.»

Münasebetlerin kesilmesi meselesinin tetkikine memur tâli encümen mazbata muharriri Bolivya Hariciye Nazırı, bu hususiaki raporunu bu sabah siyasî encümene tevdi edecektir.

Derhal münasebetlerin kesilmesini kolaylaştırmak için

Rio de Janeiro 22 (a.a.) — Brezilyanın Panamerikan konferansı kararından evvel Mihver devletlerile diplomatik münasebetlerini kesmesi mümkün olduğu, salâhiyetli bir kaynaktan haber verildiğini Associated Press bildirmektedir.

Rio hükûmetinin bu kararı, öteki cumhuriyetleri kendi münasebetlerini de süratle kesmeğe teşvik içindir.

Münhal İstanbul meb'usluğu

Merhum Dr. General Hakkı Şinasiden münhal kalan İstanbul meb'usluğuna namzed seçimi için Vilâyete emir gelmiştir. Seçim pazar günü yapılacaktır.

Millî Şefimiz

İngiliz Kralını taziye ettiler

Ankara 22 (a.a.) — Reisicumhur İsmet İnönü tarafından İngiltere Kralı Haşmetli Altıncı Georges'e büyük amcası Dük Of Cannaght'un ölümü dolayısile bir taziye telgrafı çekilmiş ve Kral tarafından teşekkürle mukabele olunmuştur.

Şeker üzerindeki tedbir

(Basmakaleden devam)

Dünya harbi bizde şeker fiatını 28-30 kuruşta bularak başlamıştı. Memleket bu dünya yangını dışında kalmağı baş prensip olarak ele almakla beraber bunu temin ve teyid edici kuvvet olarak gittikçe büyüyen bir ölçüde seferberlik külfetine katlanmağı da baş vazife saymıştır. Memleketimiz harb dışındadır, fakat dünyayı saran bu afetin yarattığı bütün zorluklara katlanmakla beraber normal bütçesinin herhalde bir mislinden daha fazla masraflar ihtiyar etmektedir.

Harb, her yerde olduğu gibi memleketimizde dahi ekonomik hayatı karıştırmıştır. Bu sahada hükûmet devletin menfaatini ve halkın ihtiyaclarını azamî imkânlar dairesinde korumak için geceyi gündüze katan çalışmalarına dikkatle devam ediyor.

İhtiyar ettiğimiz fazla masrafları karşılamak için müracaat olunan malî tedbirlerin ilk ve son mesnedi ise elbette kendi memleket ve milletimizdir. Hükûmet vergilere fazla yüklenmeği icab ettirmiyecek tedbirlerinde kılı kırk yarmakla meşgul olmakla beraber nihayet ikide bir vergi kaynaklarına da müracaat etmek ıstırarındadır. Bu ıstırarın sevkile şeker fiatına iki defa onar kuruş zammedilmek suretile bu metaın kıymeti 48-50 kuruşa çıkmıştı, ve herkes kolay takdir eder ki bu tezayüd burada kalacak değildi.

Pancar istihsalini teşvik etmek hesabına zaten fiatı bir miktar yükseltilecek olan şeker vergi bakımından ne kadarlık bir zamla hangi dereceye çıkarılmalıydı?

Anlaşılıyor ki hükûmet burada şekerin artacak fiatile bundan müteessir olacak birinci derecedeki ihtiyac sahiblerini, yani çocuklarla hastaları gözönüne almış ve her ne olursa olsun bu ihtiyac sahiblerine şekeri ucuz temin etmek kararına varmıştır.

Ve bu karara varıldıktan sonra şeker üzerinde bütçeye gelir temini bakımından ikide bir onar kuruş zammetmek gibi parça parça artırmalara gitmektense bu metaın kıymetini bir defada fazlaca artırmak suretile şeker meselesinin kat'i halline gitmeği tercih eylemiştir.

Bu yıl rekoltesinden elde henüz en aşağı 60 bin ton kadar stok bulunduğuna göre yapılan artırma ile bunun vereceği fazla gelir 30-35 milyon lira tahmin olunabilir. Bu miktarın 5-6 milyon lirası pancara fazla verilecek fiat primine, 5-6 milyon lirası da çocuklara ve hastaların ucuz şeker primine verilecektir, kalanı da millî müdafaa ihtiyaclarımızın büyük masraflarını karşılamak hususunda kendi haline göre hatırı sayılır mühimce bir yekûndur.

Yukarıki izahlardan anlaşılan hakikat şudur: Şekeri biraz az ve biraz da pahalı yiyeceğiz. Fakat bunu böyle yaparken memleketin hem ekonomik hayatını, hem selâmet ve emniyetini koruyan dört başı mamur bir tedbire iştirak etmekte olduğumuzu düşünerek memnun ve müftehir olacağız.

YUNUS NADİ

Bayan Sıdıka Us dün gömüldü

Vefatını dün teessürle haber verdiğimiz, Gördesli Hacı Hasan refikası ve Vakit, Haber, Son Dakika gazetelerinin sahibleri arkadaşlarımız, Asım, Hakkı Tarık ve Rasim Usun anneleri Bayan Sıdıka Usun cenazesi, dün İstanbul Valisile, meb'usların ve bir çok aile dostlarının, basın mensublarının iştirak ettikleri merasimle kaldırılmış ve şehidliğe gömülmüştür.

Kendisine Allahtan rahmet diler, muhterem arkadaşlarımıza tekrar taziyetlerimizi sunarız.

Şark cephesinde harekât

(Baştarafı 1 inci sahifede)

püskürtülmüştür. Alman kıt'aları tarafından yapılan mukabil taarruzlar muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Leningrad önünde Sovyetlerin çıkış teşebbüsleri akamete uğramıştır.

Kerç boğazında muharebe tayyareleri büyük bir Sovyet vapurunu bombalarla hasara uğratmışlardır.

Sovyetlerin yeni bir ihrac teşebbüsü akim kaldı

Berlin 22 (a.a.) — Feodossia çevresinde Alman teşkilleri yanında karşı taarruzu yapan Rumen kıt'aları şehir alındıktan sonra düşmanı şimal doğu sahasına sürmüşlerdir.

Bolşeviklerin inadla müdafaa ettikleri diğer bir yeri de Rumen kıt'aları geri almışlardır.

Ayni gün düşman, silâhlı 80 gemi ile Sıvaş sahiline asker çıkarmağa çalışmışsa da muvaffakiyetle püskürtülmüştür.

Finliler Bütün Rus taarruzlarını püskürttüler

Helsinki 22 (a.a.) — Finlandiyanın askerî faaliyeti, son günlerde bütün cephelerde artmıştır. Ruslar, şimdiye kadar bilhassa Svir cephesinin doğu kısmında Finandiya hatlarını yarmağa müteaddid defalar boş yere uğraşmışlar ve şimalî Karelide kuvvetli topçu hazırlıklarından sonra hücuma geçmişlerse de Finlandiya müdafaasını hiç bir tarafta sarsamamışlardır.

Finlandiya salâhiyetli mahfilleri durumun inkişafı bahsinde son derece itimadlarını muhafaza etmektedirler. Zira, şimdi Finlandiyada hüküm süren gayet şiddetli ve bazan sıfırdan aşağı 50 dereceye kadar düşen soğuğun büyük ölçüde bir askerî hareketi mükemmel surette cihazlandırılmış kıt'alar için bile imkânsız hale getirdiği kanaatindedirler.

Sovyet tebliğleri

Moskova 22 (a.a.) — Sovyet tebliği:

21 sonkânun günü, kuvvetlerimiz, düşmana ağır darbeler indirerek faşist ve Alman kıt'alarının mukavemetlerini kırmışlar ve ileri hareketlerine devamla bir çok kalabalık yerleri işgal etmişlerdir. Düşman ağır kayıblara uğramıştır.

20 sonkânunda 7 Alman tayyaresi tahrib edilmiştir. Biz bir tayyare kaybettik.

Moskova 22 (a.a.) — Sovyet sabah tebliği: Rus kuvvetlerinin düşmana karşı faaliyetle hareketlerine devam ettiğini bildirmektedir.

Almanların yedi, üç yüz yirmi bir ve yüz doksan yedinci piyade tümenlerile üçüncü makineli tümenlerinin bozğuna uğrıyan bakiyeleri Mojaisk'ten gelerek ağır zayiat vermek suretile devamlı bir dalga halinde batı istikametinde çekilmektedirler.

Sovyet hava birlikleri, salı günü üç Alman tankı, mühimmat ve piyadeye mahsus malzeme yüklü 725 kamyonu tahrib etmişlerdir. Ayni zamanda bir mühimmat deposu havaya uçurulmuş, üç tren tahrib edilmiş ve üç piyade taburu bozguna uğratılmıştır.

Londraya göre Rus taarruzları ve ümidleri

Londra 22 (a.a.) — Mojaisk'in geri alınmasından sonra Ruslar, İlmen gölünün kıyılarından başlıyarak Novogorod'a karşı geniş ölçüde başka bir taarruza başlamışlardır. Mojaisk'in düşmesi Briansk - Viyazma hattında Almanların doğudaki çıkıntılarının temel taşını tamamile düşürmüştür. Bugün gelen haberler, Rus başkomutanlığının Mojaisk batısındaki bütün Alman müdafaa hatlarının süratle yıkılmasını beklediğini göstermektedir. Rus ordusu komutanlarından General Geavorov, Rusların süratle yürüyüşü neticesinde Almanların Mojaisk'i tahrib edemediklerini ve halen şehirden kilometrelerce uzağa atıldıklarını bugün söylemiştir. Binlerce Alman asker esir edilmiştir.

Londranın salâhiyetli mahfillerinde Leningradla Moskova ve gene Leningradla Smolensk arasında yarı yolda bulunan Ostashkov'un zaptının hususî bir ehemmiyeti olduğu, çünkü bu suretle biri Leningrad çevresindeki Almanları çevirmek, diğeri Smolensk'i geri almak için iki kıskaç hareketi yapılabileceği işaret edilmektedir.

Ölüm

Esbak Altıncı dairei Belediye reisi merhum Hacı İhsan Beyin oğlu Mukbil Beyin kızı, Esnaf cemiyeti veznedarı Bay Mehmed Kınalın eşi, Kadıköy Örnek bakkaliyesi sahibi İhsan Ertürkün hemşiresi ve gümrük kimyageri Salâhaddin Urazın kayınvalidesi,

Bayan MÜRŞİDE KINAL

müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak evvelki gece rahmeti rahmana kavuşmuştur. Cenazesi bugün saat 11 de Üsküdarda Sultantepesindeki hanesinden kaldırılarak Karacaahmed aile kabristanına defnedilecektir.

***

İstanbulun sayılı tüccarlarından Nuri Bakkalbaşı müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak Hakkın rahmetine kavuşmuştur.

Cenaezsi 23/1/942 nci cuma günü saat 12 raddelerinde Maçkada Valikonağı karşısında İtam caddesindeki evinden kaldırılarak Teşvikiye camiinde namazı kılındıktan sonra Feriköyündeki makberi mahsusuna defnedilecektir. Kendisine Allahtan rahmet dileriz.

***

Emekli doktor albay ve Fatih kazası merkez hekimi Hüseyin Balcıoğlunun eşi, yüksek mühendis Ragıb Balcıoğlunun annesi, piyade yarbay Şadi Artunun teyzesi, Akhisar eşrafından Kadrinin kayınvalideleri Cemile Balcıoğlu vefat etmiştir. Cenazesi bugün Teşvikiye camiinde öğle namazını müteakıb cenaze namazı kılınarak Feriköy aile mezarlığına defnedilecektir. Allah rehmet eyliye.

Mc Murray neler söylemiş?

Ankara 22 (a.a.) — Birleşik Devletlerin sabık Ankara büyük elçisi Mac Murrayın oldukça şiddetli bir münakaşaya yol açmış bulunan beyanatı hakkında Britanova ajansı aşağıdaki metni bildirmektedir:

Nevyork: Sabık Ankara büyük elçisi John Van Antwerp Mac Murray, Baltimore Sun gazetesine verdiği bir demeçte, Türkiyenin, eğer Almanya zorlarsa, müttefiklerin yanıbaşında çarpışacağını söylemiştir.

«— Türkler, demiştir, doğrudan doğruya kendi menfaatlerini gözetmeği fevkalâde arzu etmektedirler. Bu menfaatler ise, Türkiyeye harbin dışında kalmağı tavsiye ediyor. Bundan dolayı Türklerin Almanları gücendirebilecek herşeyden tevakki etmeleri icab eyliyor. Fakat Türkler, İngiltereden yardım gördüklerini pek iyi biliyorlar. Eğer Almanlar, mecbur ederlerse Türkler çarpışacaklar ve İngilterenin yanıbaşında çarpışacaklardır. Türkler, zorlanmağa müsaade etmiyecekler ve eğer tehdid edilirlerse masadan kalkarak çarpışacaklardır. Hatta bunun ümidsiz bir savaş olduğunu görseler dahi gene çarpışacaklardır. Türk ordusu mükemmel telâkki edilmektedir. Türk ordusunun sağlam bir an'anesi vardır. Fakat modern malzemesi yoktur. Türk hükûmeti, bu teçhizatı iyileştirmek için büyük gayretler sarfetmektedir. Bu işte Türkiye, kiralama ve ödünc verme kanunundan faydalanma hakkını vermiş olan Birleşik Devletlerden yardım görmektedir.

Yegâne falsolu nokta, harbin başından beri hiç bir zaman çok samimî bulunmamış ve bazan daha fenalaşmak temayülünü göstermiş olan Rus - Türk münasebetleridir. Bu iki millet arasındaki güçlükler, hâlâ halledilmemiştir. Türkler, 1939 Alman - Rus dostluk paktı karşısında derin hayal sukutuna uğramışlardır. 1918 denberi Rusya ve Türkiye çok sıkı dostluk bağlarile birleşmiş bulunuyorlardı. Her ikisi de garb Avrupa diplomasisinin dışında bırakılmışlardı. Bu sebebledir ki, 1939 değişmesi, Türklere çok fena gözükmüştür. Türkler, bunu bir düşmanın hançer darbesi gibi değil, fakat bir dostun hıyaneti gibi telâkki etmişlerdir.

Rusyanın Boğazları, Türkiyenin aleyhine olarak eline geçirmek için bir pazarlık yapmağa çalıştıkları şayiaları yayıldığı zaman, vaziyet daha ziyade fenalaşmıştır.

Harb, Türkiye için felâketli ekonomik neticeler vermiştir. Türkiye, evvelce ithal olunan düğme, çivi, at nalı vesaire gibi her türlü mamul eşyadan büyük bir darlık içindedir. Bir kelime ile her şeyden mahrumdur. Fiatlar külliyetli miktarda yükselmiştir. Birinci derecede ihtiyac eşyasında yüzde 50, lüks eşyada ise çok büyük nisbette fazlalaşmıştır. Bununla beraber Türkiye fiatta tayin usulünü koymamış olan yegâne Avrupa memleketidir. Çünkü ihtiyacı olan yiyeceği istihsal etmektedir.»

Şubat karneleri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

losuna 12, İstanbul Belediye hududları dahilinde 13,5 kuruş fiat konmuştur. Bu fiatlar ecnebi maddesi % 4 e kadar olan çuvalsız dökme, naturel kuru baklaların fiatlarıdır.

Ellerinde kuru bakla bulunduranların 23-1-942 gününden 27-1-942 salı günü akşamına kadar mahallin en büyük mülkiye âmirlerine birer beyanname vermeleri tebliğ olunur.

İzmirde de karne usulü başladı

İzmir 22 (Telefonla) — Karne ile ekmek satışına bugün başlandı. Tevziat muntazam oldu. Ağır işçilerin ekmek işi de ay nihayetine kadar halledilecektir.

Köylüye dağıtılacak devlet toprakları

(Baştarafı 1 inci sahifede)

bu toprakların tespit ve tevzii işini bir programa bağlıyarak en kısa bir zamanda intac etmek maksadile hazırlanmıştır. Buna ilâveten köylünün topraksız kalmaması ve yahud toprağı yetmiyen köylüleri kendilerini ve aile efradını geçindirecek bir hale getirmek üzere de kanunî tedbirler alınmak yolundadır ki bu mühim mesele etrafındaki çalışmalar da ayrıca ilerlemiş bulunmaktadır. Takib olunan gayeye göre, dağıtılacak olan bu toprakların bir bütün teşkil etmesi ve bir çiftçi ocağı adını alması derpiş edilmektedir. Çiftçi ocakları hiç bir surette bölünemiyecek veya iştirak halinde mülkiyete mevzu teşkil edemiyecektir.

Kış şiddetlendi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

miş olması, şehirde, bu hastalığın epidemik bir halde bulunduğuna delâlet etmez.»

İzmire de kar yağdı

İzmir 22 (Telefonla) — Burada havalar tekrar soğumuş, hafif kar yağmıştır.

İzmirde kok kömürü de tükenmiştir. Belediye, Eti Banktan tekrar kok kömürü almak üzere acele teşebbüste bulunmuştur.

Mukaddes Perçinel
İLE
Mümtaz Zeki Taşkın
nikâhlandılar.
22/1/942

YENİ ÇIKTI
TİCARET BİLGİLERİ
VE TİCARET VESİKALARI
Yazan: Yüksek İktısad muallimlerinden İSMET ALKAN
Bütün ticarî bilgileri bir araya toplamış ve ticarî vesikalardan örnekler vermiştir. Ticaretle uğraşan herkese tavsiye ederiz.
Fiatı: 140 kuruş. — Satış yeri ÜNİVERSİTE KİTABEVİ

Hadiseler Arasında FELEK

Levhalar ve insanlar

Belediyemiz halkı intizama, sağlık esaslarına hürmete alıştırmak için bir takım levhalar yaptırıp öteye beriye asmağı düşünmüş. Güzel fikir. Evvelce de yazmıştım; bizde güzel fikir kıt değildir zaten.

Ben bu haberi duyunca, düşündüm ve levhalarla insanlar arasında ötedenberi bir âşinalık bulunduğunu sezer gibi oldum. Hatta vaktile fransızca hocalığı ettiğim zaman Dalmas tabloları diye resimli dil öğretme levhaları kullandığımı da hatırlıyarak bu levhalama teşebbüsünü takdir ettim.

Şüphe etmiyorum ki; bu levhalardan halk büyük istifadeler edecektir. Yalnız mesele, levhanın ibaresini iyi seçmektedir. Bakınız arasıra meydanlarımızda görülen levhalardan bazıları tesirini yaptı.

Yalnız şurasını söylememe müsaade edin ki; bu güzel fikir yeni değildir. Meselâ Üsküdar tramvaylarında:

«Tez in, tez bin»

Diye hapisane gardiyanı edasile yazılmış bir levha vardır ki; insanın gözüne ilişince, hatta istasyon gelmeden inmeye kalkar.

Bazı levhalar talihsiz olurlar. Meselâ bir takım sinemalardaki:

«Salonda sigara içmek yasaktır»

Levhası gibi. Herkes okur, kimse dinlemez.

Bu defa da Belediyemiz, ayni vasıta ile halkımızı aydınlatmaya teşebbüs ediyor. Hak muvaffak etsin.

Demek yakında tramvay istasyonlarında:

«Birer birer bininiz, daha kolay girersiniz.»

Fırın ve sinema, vapur gişeleri önünde:

«Herkes hakkına razı olsun, sonra gelenler arkaya»

Gibi levhalar göreceğiz.

İnşallah. Lâkin verin kulağınızı bir şey söyliyeyim Belediyeci arkadaşlar: Siz o levhaları yaptırın, astırın ama, eğer halkın bunlara kulak asmasını istiyorsanız bu Belediye öğüdlerini, Belediye zabıtasile destekleyin!

Levha âlâ, fakat belediye nizamları kendini hissettirmelidir. Hem hiç müsamahasız!

B. FELEK

Avustralya telâş içinde

(Baştarafı 1 inci sahifede)

yarelerinin Bülolo'ya küçük bir hava baskını yaptıkları ve yerde bir çok sivil tayyareleri tahrib ettikleri bildirilmektedir.

Japonlar, bu sabah Rabaul'a tekrar taarruz etmişlerdir.

Amerika Pasifiğe takviye gönderiyor

Vaşington 22 (a.a.) — Yüksek bir devlet memuru, Amerika takviye kuvvetlerinin devamlı kafileler halinde Pasicik batı cenubuna gitmeğe başladıklarını bugün söylemiştir.

Malezyada çarpışmalar

Singapur 22 (a.a.) — Tebliğ:

Johor'un şimal doğusunda, Mersing'in şimalinde Undan'ın cenubuna doğru ilerliyen düşman müfrezelerile kıt'alarımız arasında çarpışma olmuştur. Düşman müfrezelerinin bir kısmı pusuya düşürülmüş ve bir miktar kayıb verdirilmiştir. Bizim kayıblarımız hafif olmuştur.

Batıda Bukıt-Pagong çevresinde şiddetli muharebeler devam etmektedir.

Singapurda ölenler

Dün Singapur üzerine yapılan hava akınına 100 kadar düşman tayyaresi iştirak etmiştir. Askerî hedeflerde ve bilhassa binalarda bazı hasarlar ve hafif kayıblar olmuştur.

Asıl hasarlar ve insanca kayıblar, halk mahallelerinde olmuştur. 287 kişi ölmüş ve 584 kişi yaralanmıştır.

Bugün Singapura taarruz eden düşman tayyareleri avcılarımız tarafından önlenmiş, 5 bomba tayyaresi düşürülmüş ve bir av tayyaresi de hasara uğratılmıştır.

Zavallı Yunanistanda müthiş sefalet

Londra 22 (a.a.) — Atinadan gelen ve son günlerde Londraya varan bir mektubda Yunan milletinin çektiği ıstırab ve acılar şöyle tarif edilmektedir:

«Vaziyet gittikçe fenalaşıyor. Sokaklarda 300/400 metrede bir açlıktan bayılanlar veya düşüp ölen zavallı insanlara sık sık tesadüf ediliyor. Her tarafta aç çocuklar görülüyor. O kadar çok ölüm vak'ası olmuştur ki, tabut yapmak için tahta bulunamamıştır. Arada bir İngiliz esirleri sokaktan geçtiği vakit, halk bunlara cesaret verici muamele yapmaktan çekinmiyor. Çekilen ıstırablara rağmen milletin maneviyatı mükemmeldir.»

Resim sergisi

Şehremini Halkevinden:

Evimizde 1942 senesi amatörlere mahsus resim ve fotoğraf sergisi açılmıştır. Arzu eden ziyaret edebilir.

Bir öğretmen vefat etti

Öğretmenler Yardım cemiyeti reisliğinden:

Cemiyetimiz azasından Eyüb 33 üncü ilk okul öğretmenlerinden Kadriye Avcıyı maalesef aramızdan ebediyen kaybettik. Kederli ailesine ve sayın arkadaşlara taziyetlerimizi sunarız.

Cumhuriyet'in edebî romanı : 56

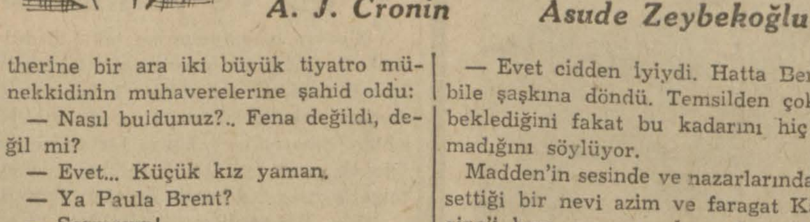

Yazan: *A. J. Cronin* — Çeviren: *Asude Zeybekoğlu*

— Lütfen derhal yukarı geliniz... Biri intihar etti...

Bu çok müthiş bir sahne idi. Perde ağır inerken bütün salona derin bir sessizlik çökmüştü. Hakikî, unutulmaz bir heyecan, bütün seyircileri adeta boğazlarını kurutmuştu. Fakat sonra müthiş bir alkış tufanı koptu. Herkes Nancy'nin ismini çağırıyordu. Heyecanla yerlerinden fırlıyan birkaç gazeteci muazzam bir muvaffakiyet, bir sansasyon karşısında bulunduklarını birbirlerine itiraf ediyorlardı.

Nihayet Nancy, biraz renksiz ve solgun, Paula Brent'le elele tutuşarak perdenin önüne geldi. Bunu müteakib kucak çiçeklerle dolu, birkaç defa yalnız başına görünmeğe mecbur oldu. Heyecan ve alkış bir türlü dinmek bilmiyordu. Fakat nihayet perde son defa olarak indi, halk dışarı çıkmağa başladı.

Nancy'nin kazandığı muazzam muvaffakiyet ve son sahnenin uyandırdığı derin teessürle hâlâ kendine gelemiyen Katherine yanındakilere dönerek titrek bir sesle:

— Ne dersiniz? dedi, harikulâde değil miydi?

Charley gözyaşlarını gizlemek için gürültüyle burnunu silerek:

— Bu kadar güzel bir şeyin olabileceğine inanmak için insanın kendi gözile görmesi lâzım, dedi, ben kendi hesabıma Nancy'nin şimdiye kadar bu derece mükemmel oynadığını görmedim.

Kapıya doğru yürüyen halkın ağzında sade Nancy'nin adı dolaşıyordu. Katherine bir ara iki büyük tiyatro münekkidinin muhaverelerine şahid oldu:

— Nasıl buldunuz?.. Fena değildi, değil mi?

— Evet... Küçük kız yaman.

— Ya Paula Brent?

— Sormayın!

— Kendisine başka bir iş arasa fena etmez.

— Belki...

— Küçük kız hakikaten iyi.

— Ne demezsiniz! Birçokları böyle başlamış fakat sonra kof çıkmıştır. Fakat bu, kof çıkacağa benzemiyor. Katiyyen!.. Hem bu yaşta!! İstikbali parlak.

Ağır ağır dışarı akan halkla beraber bu iki münekkid de uzaklaştılar. Fakat sözleri hâlâ Katherine'in kulağında çınlıyordu. Sahneye giden koridorun başında sahneye geçmek istiyen bazı kimselerle birlikte Bertram'la Madden'i gördüler.

Katherine, Madden'e baktı ve samimî bir hayranlıkla:

— Nasıl, dedi, harikulâde değil miydi?

— Evet cidden iyiydi. Hatta Bertram bile şaşkına döndü. Temsilden çok şey beklediğini fakat bu kadarını hiç ummadığını söylüyor.

Madden'in sesinde ve nazarlarında hissettiği bir nevi azim ve faragat Katherine'i hem memnun, hem de müteessir etmişti. Bu sabah verdiği sözü tutacağını ve kendisine düşen vazifeyi ifa edeceğini biliyordu. Nancy'nin kapısının önünde Bertram'ın iri cüssesile karşılaştılar. İçeri girmek yasaktı. Bertram bütün hal ve tavrile, her san'atkârın büyük, yorucu gayretlerden sonra bu hale düştüğünü, bunun mutad reaksiyondan ibaret olduğunu izaha çalışıyor gibiydi. Filhakika içeriki odadan hayatının en büyük zafer anını yaşamakta olan Nancy'nin hıçkıra hıçkıra ağladığı duyuluyordu.

XX

Nancy ertesi sabah gözlerini açtığı zaman birkaç dakika tatlı bir rehavet içinde, dün akşam verilen ve şimdi bütün odayı kaplıyan çiçeklerin tatlı kokusunu kokladı. Güzel çehresinde mesud bir ifade ile bir gün evvelki hadisatı gözlerinin önünden geçirmeğe başladı.

O kadar zamandanberi beklediği, hazırlandığı zaferin şimdi birdenbire gelivermesi, onu adeta korkutmuştu. Dünkü oynayışının bundan evvelki temsillerle kıyas kabul etmiyecek derecede iyi olduğunu hissediyordu. Belki de buna fevkalâde bir temsil denebilirdi. Fakat Nancy bundan gurur duymuyordu. Eskiden böyle bir zafer onu mestetmeğe kâfiydi, fakat şimdi o bambaşka bir insan olmuştu. Bu muvaffakıyeti, üzerindeki bütün çocukluğu silip götüren ve hakikî şahsiyetini olanca çıplaklığile meydana koyan büyük ıstıraba, büyük acıya borclu olduğunu biliyordu. Dün akşam rolünü oynamamış, hayatında ilk defa olarak bu rolü yaşamıştı. Şimdi ise bütün samimiyetile ayni yolda yürütmesi için Allaha dua ediyordu.

İşte uyandığı sıralarda zihni bu düşüncelerle meşguldü. Fakat sonra âsabındaki gerginliği belli eden bir tavırla kaşlarını çatarak yatağının içinde doğruldu, bir sigara yaktı. Bir müddet dalgın dalgın sigara içtikten sonra zile basarak kahvaltısını istedi.

Otelin servisi daima mükemmel olduğu halde bu sabah her zamandan daha bariz bir frak vardı. Sanki saatlerdenberi kapının önünde Nancy'nin en ufak bir işaretini bekliyorlarmış gibi iki garsonla bir famdöşambr derhal içeri koştular.

(Arkası var)

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2								■	
3		■				■			
4			■						
5						■	■		
6				■	■				■
7		■							
8									■
9					■				

Soldan sağa:

1 — Son defa kazaya uğrıyan vapurumuz. 2 — Bir hayvan için kullanılan «bağırmak» tabiri. 3 — Duygu, budaktan çıkar. 4 — Matematikte kullanılan bir harf, Finlandiyada bir bölge. 5 — İspitro, bir soru ekinin tersi. 6 — Vücudümüzden çıkanlardan, bir emir. 7 — Gizliliklerle dolu. 8 — İstanbulda toptan erzak satılan semt. 9 — Hayvanlardan bir kısmına musallat bir hastalık, taşıma vasıtalarından biri.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Avrupada bir dağ silsilesi. 2 — Gıda maddelerinden, bir edat, içtiklerimizden. 3 — İnce kum, tatlılardan. 4 — Örülmüş giyim eşyasından, tehlikeli bir rüzgâr. 5 — Başına bir harf getirirseniz plâj gibi olur, güzel san'atın tersi. 6 — Nota, sade. 7 — Düğüm, iki şeyin arası. 8 — Aptal olma vaziyeti. 9 — Feci.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	G	Ö	Z	E	T	L	E	M	E
2	Ü	Z	Ü	M	■	A	L	E	T
3	Z	E	M	Z	E	M	■	S	İ
4	E	N	R	İ	P	■	Ş	E	K
5	L	■	E	K	İ	M	■	L	E
6	L	A	■	■	C	E	K	E	T
7	İ	B	A	D	E	T	■	■	■
8	K	E	D	İ	■	R	O	K	A
9	■	S	A	B	R	E	D	İ	Ş

BORSA

İstanbul Borsasının 22/1/942 fiatları

		Kapanış
Londra	— 1 Sterlin	5,22
Nevyork	— 100 Dolar	129,5275
Madrid	— 100 Pezeta	12,89
Stokholm	— 100 İsveç Kr.	30,75

Altın mütemadiyen yükseliyor

Altın fiatları dün de yükselmiş ve bir Reşadiye altını 3230, külçe altının gramı 452 kuruşa, beşibirarada 163 liraya yükselmiştir.

Şehir Tiyatrosu temsilleri

Tepebaşı DRAM kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
Yaşadığımız Devir

İstiklâl caddesi KOMEDİ kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
İŞÇİ KIZ

Güzel Büyük Anneler

Genç ve Taze görünmek için Bu basit ve Kolay usulü tecrübe ediniz.

«Saf ve hazmettirilmiş süt kreması ve zeytin yağı, diğer gizli cevherlerle karıştırılarak beyaz renkte (yağsız) Tokalon kreminin istihzarında yirmi senedenberi kullanılmakta olan meşhur formüle ithal edilmiştir. Bu krem, cildinizi serian besler ve gençleştirir. Tenin çizgi ve buruşukluklarını ve gayri saf maddelerini giderir ve cildi tazeleştirir ve nefis bir koku ile tâtir eder. Fazla kılların neşvünemasına sebebiyet vermez. Malûmdur ki Fransız kadınları bugün bir kaç sene evvelkilerine nazaran umumiyetle daha güzeldirler. Mütehassıslar bunun sebebini Tokalon kreminin vasi istimaline atfediyorlar. Aylık satışı hemen bir milyonu bulmaktadır. Siz de bugünden itibaren bu kremi kullanmağa başlayınız ve her sabah daha güzel görününüz. Tokalon kreminin müsmir neticeleri garantilidir. Aksi takdirde paranız iade edilir.

PARASIZ: Bu gazetenin her okuyucu ...anı derununda (beyaz ve pembe) ...erdeki TOKALON pudrasının nü...rini havi lüks bir güzellik kutu...abilir. Ambalâj ve sevk masrafı ... 20 kuruşluk bir pulu aşağıdaki ... gönderiniz.

...ALON servisi 2. D. Posta kutusu ...anbul.

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal keser

Sıhhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınbailir.

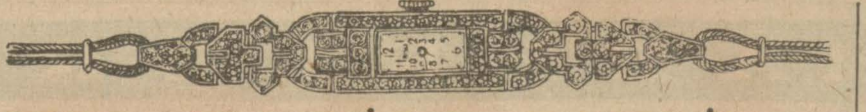

AYDA 10 LİRA TAKSİTLE

Taşra müşterilerimiz için pırlantalı ve elmaslı saatlerin yeni modelleri gelmiştir. Emsali gibi 15 sene teminatlıdır. Taşradan sipariş etmek istiyenlere katalog gönderilir.
Mektubla (İstanbul posta kutusu 184) adresine müracaat.

Eti Bank İstanbul Bürosundan:

36 Ton HURDA PİRİNC
16 Ton HURDA BAKIR
10 Ton YOL ÇİVİSİ 8x80
10 Ton YOL ÇİVİSİ 10x100

SATIN ALINACAKTIR.

Bayilerin tekliflerini aşağıdaki adrese göndermeleri ilân olunur:

İstanbul Yeni Postane karşısında Yeni Valde hanı 3 üncü kat, Eti Bank İstanbul Bürosu.

ÜÇÜNCÜ DEVLET Resim ve Heykel Sergisi

Güzel San'atlar Akademisi Müdürlüğünden:

Üçüncü Devlet Resim ve Heykel Sergisi Maarif Vekilliğinin emir ve müsaadesile bu sene ilk defa olarak Fındıklıdaki Güzel San'atlar Akademisinde açılmıştır.

Sergi 22/1/1942 perşembe sabahından itibaren on beş gün müddetle saat 10 ilâ 16 arasında herkese açıktır. Duhuliye yoktur. (583)

RADY...

Bugünkü Program

7,30 Program	18,03 Fasıl ...
7,33 Müzik (Pl.)	18,40 Dans m...
7,45 Haberler	19,00 İktısad...
8,00 Müzik (Pl.)	19,15 Müzik ...
8,15 Evin saati	19,30 Haber...
8,30 Müzik (Pl.)	19,45 K. Tür...
★	20,15 Rad. G...
12,30 Program	20,45 Şarkıla...
12,33 Şarkılar	21,00 Ziraat ...
12,45 Haberler	21,10 Temsil...
13,00 Türküler	22,00 Orkest...
13,30 Müzik (Pl.)	22,30 Haber...
★	22,45 Orkest...
18,00 Program	23,00 Kapan...

YENİ ESERLER

Hukuk İlmini Yayma ku... konferansları

Prof. Dr. Charles Grozat'ın ... yeseli hukuk zayiyesinden İngili... lar hukukunun ana hatları», Pro... dık Sami Onarın «Hauriou'nun ... sese nazariyesinin izahı ve bazı ... seselerimize tatbiki», Cumhuriy... Bankası hukuk müşaviri O. Nuri... nın «Kanunların zayıfları himaye... celeri», Ord. Prof. Dr. T. Neu... «Devletin fiat teşekkülüne müda... mevzuları üzerinde verdikleri kon... lar, hukuk ilmini yayma kurumu... fından ayrı ayrı kitablar halinde ... redilmiştir. Tavsiye ederiz.

Türk Dil Kurumu tarafından neşredilen

İMLÂ KILAVUZU

1929 da basılan İmlâ lûgat,i görülen lüzum ve ihtiyac üzerine bu kere yeniden gözden geçirilerek, birçok kelimeler ilâvesile, genel imlâ kuralları hakkında pek ehemmiyetli bilgiler verilerek ikinci basımı çıkmıştır.

Yeni çıkan ve cebde taşınabilen bu (İmlâ Kılavuzu) yazıda ve kitabda imlâ kargaşalığının önüne geçtiği için her sınıf halk ve her meslek sahibi ve her okul talebesi tarafından alınıp cebde taşınmaktadır. Fiatı 25 kuruştur. Toptan satış yeri İstanbul **HİLMİ KİTABEVİDİR.**

ÜROLOG OPERATÖR Prof.
Bahaeddin Lûtfi Varnalı
Böbrek, Mesane, İdrar ve Tenasül yolları hastalıkları mütehassısı Beyoğlu İş Bankası karşısı Emirnevruz sokak 10 Pananiya Aprt No. 2 Telefon: 42203.

Dr. İHSAN SAMİ
Tifo Aşısı
Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'i, muafiyeti pek emin taze aşıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

Satılık otobü...

3000 liraya 39 model Ente...yonal marka bir tonluk ark... çift lâsitkli 18 kişilik saç kart... bir otobüs çalışır vaziyette ve ...zasız olarak satılıktır.

Müracaat yeri: (Düzce: B... İsmail.)

Sahib ve Başmuharriri: **YUNUS ...**
Umumî neşriyatı idare eden Ya...
müdürü: **HİKMET MÜNİF Ü...**

Cumhuriyet Matbaası

İstanbul Sıvacı ve Boyacı Esnafı Cemiyetinden:

Cemiyetimizin alelâde kongresi 29/1/942 perşembe günü saat 16 da cemiyetimiz merkezi olan Galatada Hezaren caddesinde Nazlı han ikinci katta 3 numarada toplanacaktır.

Ruzname aşağıda yazılıdır. Cemiyete kayıdlı meslekdaşlarımızın teşrifleri rica olunur.

RUZNAME: 1 — İdare heyeti 941 senesi çalışma raporu, 2 — 941 senesi hesabatının tetkiki, 3 — 1942 senesi bütçesinin okunması, 4 — Nizamnamenin tadili, 5 — İdare heyetinin yarısı için seçim yapılması.

BRONŞİTLERE **KATRAN HAKKI EKREM**

Erkmen C E B Sobas...

KIŞTAN, KARDAN KORKU KALMADI

Odun, kömür, elektriğe ihtiyac yoktur. Alacağınız bir soba ile ömr... müddetince evde, yatakta, sokakta, dağda ısınırsınız. Bozulmaz ve tük...mez: Ateşi bedavadır ve muhayyerdir. İktısad Vekâletinden 2963 No... 29/1/941 tarihli ihtira beratı alınmıştır.

HASAN DEPOSU ve ŞUBELERİ. Fiatı 2 liradır.

İSTANBUL UMUMÎ MECLİSİ AZASINA

İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinden:

İstanbul Umumî Meclisi üçüncü intihab devresinin 4 üncü yılı şubat içtimaının ilk in'ikadını 2/2/942 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 te akdedeceğinden o gün muayyen saatte Umumî Meclis salonunu teşrifleri rica olunur.

RUZNAME:

1 — 1937 ve 1938 malî yılı idare hesabları,
2 — Merkezî teshin usulile ısıtılan binalar hakkında zabıtai belediye talimatnamesine madde ilâvesi,
3 — İstanbul bir numaralı imar talimatnamesinin tetkik ve tasdikı,
4 — Taksim, Galatasaray, Eminönü, Sirkeci ve civarları imar plânları,
5 — Üsküdar ve Kadıköy nâzım plânları tasdik edilmiş olması itibarile ilk beş senelik programda bu işe ayrılan tahsisatın sureti tevzii,
6 — Ölçüler hakkında zabıtai belediye talimatnamesine madde ilâvesi,
7 — Sanayi müesseselerinin kurulacağı yerler hakkındaki talimatnamenin tetkiki,
8 — 1939 malî yılı idare hesabları. (712)

AHIR YAPTIRILACAK

Konya Harası Müdürlüğünden:

1 — Keşif bedeli 26175 lira 73 kuruş olan inek ahırı inşaatına ihal... talib çıkmadığından 8/1/942 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlıkla yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminatı 1963 lira 18 kuruş olup Hara veznesine ...caktır.

3 — Şartname, proje vesair evrak Hara Müdürlüğü ile Veteriner ...lüğünde görülebilir.

İsteklilerin teminat makbuz veya mektubile 2490 sayılı kanun ve ...mesinde yazılı vesikalarla Harada müteşekkil Komisyona müracaatleri.

İSTANBUL MARANGOZLAR CEMİYETİNDEN:

Cemiyetimizin senelik alelâde kongresi 29/1/942 perşembe günü saat 15 te cemiyetimiz merkezi olan Galatada Hezaren caddesinde Nazlı han ikinci katta 3 numarada toplanacaktır.

Ruzname aşağıda yazılıdır. Cemiyete kayıdlı meslekdaşlarımızın teşrifleri rica olunur.

RUZNAME: 1 — İdare heyeti 941 senesi çalışma raporu, 2 — 941 senesi hesabatının tetkiki, 3 — 1942 senesi bütçesinin okunması, 4 — Nizamnamenin tadili, 5 — İdare heyetinin yarısı için seçim yapılması.

Çok seri yazan bir daktilo aranıyor

Eski ve yeni yazıları okuyan ve fransızcayı bi... tercih edilecektir.

İstanbul 176 posta kutusuna (Seri) rumuzile, mektubla müraca... Seri yazamıyanların müracaat etmemeleri.

Devlet Demiryolları işletme U. M. de...

Muhammen bedeli (2400) lira olan bir aded buharlı tulumba (Donk... 1942) salı günü saat 14,30) on dört otuzda Haydarpaşada Gar binası dah... komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (180) liralık muvakkat teminat ve kanun... ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona mür... lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

Haydarpaşadan saat 9,25 te hareket eden 24, saat 13 te hareket eden saat 15,20 de hareket eden 34 numaralı katarlarla Pendikten saat 10,50 de ...ket eden 27, saat 14,05 te hareket eden 33 ve 17,12 de hareket eden 39 n... banliyö katarlarının görülen lüzuma binaen 25/1/942 tarihinden itibaren ...yeceği sayın halka ilân olunur.

İstanbul Defterdarlığından:

Balıkhane müzayedesinde balıkların yıkanması için Sarayburnu açıklarından deniz suyu nakliyesi için 22/1/942 tarihinde yapıla naçık eksiltmeye talib zuhur etmediğinden eksiltmenin on gün müddetle uzatılmasına ve ihalenin 2 şubat 942 pazartesi günü saat 14 te yapılmasına karar verilmiş olduğundan taliblerin av vergileri müdürlüğüde müteşekkil komisyona müracaatleri ilân olunur. (713)

T. İŞ BANKASI

KÜÇÜK TASARRUF HESABLARI

1942 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER: 2 Şubat 4 Mayıs, 3 Ağustos. 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMİYELERİ				
1 aded	2000 liralık	=	2000,—	lira
3 »	1000 »	=	3000,—	»
2 »	750 »	=	1500,—	»
3 »	500 »	=	1500,—	»
10 aded	250 liralık	=	2500,—	»
40 »	100 »	=	4000,—	»
50 »	50 »	=	2500,—	»
200 »	25 »	=	5000,—	»
200 »	10 »	=	2000,—	»

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Denizcilere ilân

8/1/942 tarihinde arıza dolayısile işlemediği bildirilen radyofarın bugünden itibaren faaliyete geçtiği alâkadarlara ilân olunur. (677)

İstanbul Verem Mücadele Cemiyetinden:

Tehirini evvelce ilân ettiğimiz cemiyetimiz balosu 14 mart 1942 cumartesi günü akşamı Taksim Belediye Kazinosunda yapılacaktır. (679)

Telgraf muhabere bilgisi olan ilk mekteb mezunu memur alınacak

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

1 — İdaremiz münhallerine ilk mekteb mezunu ve telgraf muhabere bilgisine vâkıf olmak üzere alınacak maaşlı veya ücretli memurlar için müsabaka imtihanı yapılacaktır.
2 — Müsabakada muvaffak olanların idarenin teklif edeceği yerlerde memuriyet kabul etmeleri şarttır.
3 — Müsabakada muvaffak olanlara 3656 sayılı kanun hükmüne göre «10» lira maaş veya 50 lira ücret verilecektir.
4 — İdare dahilinden müsabakaya iştirak edecek hat baş bakıcı, baş müvezzi, bakıcı ve müvezzilerin 30 yaşından evvel idareye intisab etmiş olmaları şarttır.
5 — İdare haricinden müsabakaya girmek istiyenlerle halen idare dahilinde bulunan muvakkat memur, muvakkat bakıcı ve müvezzilerin 788 sayılı memurin kanununun 4 üncü maddesindeki şartları haiz olmaları ve devlet hizmetine ilk defa alınacakların 30 yaşını geçmemiş bulunmaları lâzımdır.
6 — Halen idarede müstahdem olanlardan müsabakaya girmek istiyenler 25 şubat 942 çarşamba günü akşamına kadar yalnız bir dilekçe ile ve idare haricinden girmek istiyenler de gene mezkûr tarih akşamına kadar dilekçe ve evrakı müsbitelerile birlikte imtihanın icra edileceği P.T.T. Merkez müdürlüklerine müracaat edeceklerdir.
7 — Müsabaka vilâyet P.T.T. Merkez müdürlüklerinde muhabereden 26 şubat 942 perşembe günü saat 10 da, umumî bilgilerden 27 şubat 942 cuma günü saat 10 da yapılacaktır. (445)

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve Ajan adedi: 265.
ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ

Para Biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 aded	1.000 liralık	4.000	lira
4 »	500 »	2.000	»
4 »	250 »	1.000	»
40 »	100 »	4.000	»
100 aded	50 liralık	5.000	lira
120 »	40 »	4.800	»
160 »	20 »	3.200	»

Kur'alar senede: 4 defa 11 Mart. 11 Haziran. 11 Eylûl. 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Tahsili Emval Kanununun Vergi, Resim ve Harclara Aid Tahsilât Hükümleri ve Tatbika...

Maliye Vekâleti Tahsilât Müdürü TEVFİK KURAL
895 sahife, fiatı 6 lira.

Belediyeler Tekaüd Sandığından:

Belediyeden maaş alan Sıhhat ve İçti... Muavenet Vekâletine mensub mütek... dul ve yetimlerin nazarı dikkatine

Elyevm belediyelerden tekaüd, dul ve yetim maaşı almakta olan tab... şuabatı san'atları mensublarının bu maaşları 4085 sayılı kanunun mu... 3 üncü maddesi mucibince 1 haziran 1942 tarihinden itibaren Ankarada ...diyeler Tekaüd Sandığı» tarafından tediye edilmeğe başlanacaktır. Mezk...rihten itibaren her hangi bir teahhura meydan verilmeden maaşların ...ödenebilmesi için bu kabil maaş alanların aşağıda zikrolunan hususat... miyetle nazarı dikkate almaları lâzımdır.

1 — Bu kabil maaş sahibleri 15 şubat 942 tarihine kadar:

A — Maaş almakta bulundukları belediyelere müracaatle alacakl... lama ilmühaberlerini «usulen tasdik ettirerek»,

B — Maaş resmî senedlerini,

C — Nüfus hüviyet cüzdanı suretlerini, «nüfus idaresinden tasdi... cak»,

D — 6X4 eb'adında üçer fotograflarını «10 yaşından küçük çocuk... üzum yoktur»,

E — Maaşlarını nerelerden almak istediklerini bildiren sandık ...lüğüne hitaben yazılmış bir istidayı «bu istidalarda sarih... ler bulunacaktır», sandığa gönderilmek üzere maaş aldık... ledivelere tevdi etmeli veya taahhüdlü bir mektubla «A... Belediyeler Bankasında Belediyeler Tekaüd Sandığı Müd... adresine göndermelidirler.

2 — Bu mütekaid, yetim ve dulların mart ayında son üç aylık ma... da belediyelerden aldıktan sonra «sandığın yeni cüzdanlarile ...rilmek üzere» ellerindeki maaş cüzdanlarını sandığımıza gönd... üzere belediyelere bırakmaları şarttır.

Yukarıda zikrolunan hususata riayet etmiyenlerin maaş tediyelerin... kua gelebilecek gecikmelerden dolayı sandık hiç bir mes'uliyet kabul ...

«492»